2024/1717

20.6.2024

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/1717 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουνίου 2024

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχεία β) και ε) και το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ([1]),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ([2]),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ([3]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), η Ένωση περιλαμβάνει χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων σε συνδυασμό με κατάλληλα μέτρα όσον αφορά τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο, τη μετανάστευση και την πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας.

(2) Η δημιουργία ενός χώρου στον οποίο διασφαλίζεται η διέλευση των προσώπων από τα εσωτερικά σύνορα αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα της Ένωσης. Είναι σημαντικό η ομαλή λειτουργία και η ενίσχυση ενός τέτοιου χώρου, που βασίζεται στην εμπιστοσύνη και την αλληλεγγύη, να αποτελεί κοινό στόχο της Ένωσης και των κρατών μελών που έχουν συμφωνήσει να συμμετάσχουν σε αυτόν. Στο πλαίσιο αυτό, η προσωρινή επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει να αποτελεί εξαίρεση και να χρησιμοποιείται μόνο ως έσχατη λύση, κατά περίπτωση με την επιφύλαξη διαβούλευσης και συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων κρατών μελών και της Επιτροπής ως θεματοφύλακα των Συνθηκών.

(3) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («κώδικας συνόρων του Σένγκεν») ([4]) θεσπίζει κανόνες που διέπουν την κυκλοφορία προσώπων προς και από τον χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα («χώρος Σένγκεν»), καθώς και μεταξύ των κρατών μελών που συμμετέχουν στον χώρο Σένγκεν.

(4) Τα τελευταία χρόνια, ο χώρος Σένγκεν έχει αντιμετωπίσει προκλήσεις άνευ προηγουμένου, οι οποίες από τη φύση τους δεν περιορίζονταν στην επικράτεια κανενός επιμέρους κράτους μέλους. Οι εν λόγω προκλήσεις υπογράμμισαν το γεγονός ότι η διαφύλαξη της δημόσιας τάξης και της ασφάλειας στον χώρο Σένγκεν αποτελεί κοινή ευθύνη που απαιτεί κοινή και συντονισμένη δράση μεταξύ των κρατών μελών και σε επίπεδο Ένωσης. Τόνισαν επίσης τα κενά στους υφιστάμενους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία του χώρου Σένγκεν τόσο στα εξωτερικά όσο και στα εσωτερικά σύνορα και την ανάγκη δημιουργίας ενός ισχυρότερου και αρτιότερου πλαισίου που θα καταστήσει δυνατή την αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο χώρος Σένγκεν, προκειμένου να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη και αλληλεγγύη και να διασφαλιστεί η απουσία ελέγχων σε πρόσωπα, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους, κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων, επιτρέποντας παράλληλα στα κράτη μέλη να παρέχουν αποτελεσματική ανταπόκριση στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν.

(5) Ο έλεγχος των εξωτερικών συνόρων πραγματοποιείται προς το συμφέρον όχι μόνο των κρατών μελών στα εξωτερικά σύνορα των οποίων ασκείται, αλλά και όλων των κρατών μελών που έχουν καταργήσει τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα και της Ένωσης συνολικά. Απαιτείται από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν υψηλά πρότυπα διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων τους, μεταξύ άλλων με την ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ συνοριοφυλάκων, αστυνομικών, τελωνειακών και άλλων αρμόδιων αρχών. Η Ένωση παρέχει ενεργό στήριξη μέσω της παροχής χρηματοδοτικής στήριξης από τους αρμόδιους

([1]) ΕΕ C 323 της 26.8.2022, σ. 69.
([2]) ΕΕ C 498 της 30.12.2022, σ. 114.
([3]) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24ης Απριλίου 2024 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 24ης Μαΐου 2024.
([4]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ L 77 της 23.3.2016, σ. 1).

οργανισμούς της Ένωσης και της διαχείρισης του μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης του Σένγκεν που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/922 του Συμβουλίου ([5]). Οι κανόνες που ισχύουν στα εξωτερικά σύνορα χρειάζεται να ενισχυθούν, ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις νέες προκλήσεις που ανέκυψαν πρόσφατα στα εξωτερικά σύνορα.

(6) Η ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων βασίζεται στο μοντέλο ελέγχου πρόσβασης τεσσάρων επιπέδων, που καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([6]). Ο έλεγχος των συνόρων, που περιλαμβάνει και μέτρα για τη διευκόλυνση της νόμιμης διέλευσης των συνόρων, αποτελεί βασικό τμήμα της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων. Για την πρόληψη και ανίχνευση διασυνοριακών εγκλημάτων στα εξωτερικά σύνορα, ιδίως της παράνομης διακίνησης μεταναστών, της εμπορίας ανθρώπων και της τρομοκρατίας, τα κράτη μέλη, από κοινού με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896, θα πρέπει να εφαρμόσουν την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, που βασίζεται στο μοντέλο ελέγχου πρόσβασης τεσσάρων επιπέδων.

(7) Η πανδημία της COVID-19 κατέδειξε ότι για την αντιμετώπιση απειλών για τη δημόσια υγεία μπορεί να απαιτούνται ενιαίοι κανόνες σχετικά με ταξιδιωτικούς περιορισμούς όσον αφορά ταξίδια υπηκόων τρίτων χωρών στην Ένωση. Η θέσπιση αντιφατικών και αποκλινόντων μέτρων στα εξωτερικά σύνορα για την αντιμετώπιση τέτοιων απειλών επηρεάζει αρνητικά τη λειτουργία ολόκληρου του χώρου Σένγκεν και μειώνει την προβλεψιμότητα για τους ταξιδιώτες τρίτων χωρών και τις διαπροσωπικές επαφές με τρίτες χώρες. Για να προετοιμαστεί ο χώρος Σένγκεν για μελλοντικές προκλήσεις συγκρίσιμης κλίμακας με την πανδημία της COVID-19, θα πρέπει να θεσπιστεί νέος μηχανισμός που θα καθιστά δυνατή την έγκαιρη έγκριση και άρση συντονισμένων μέτρων σε επίπεδο Ένωσης. Ο νέος μηχανισμός στα εξωτερικά σύνορα θα πρέπει να εφαρμόζεται σε περίπτωση μεγάλης κλίμακας κατάστασης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας με σοβαρή διασυνοριακή απειλή κατά της υγείας, η οποία αναγνωρίζεται από την Επιτροπή σε επίπεδο Ένωσης με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]), λαμβανομένων υπόψη πληροφοριών από τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

(8) Σε περίπτωση μεγάλης κλίμακας κατάστασης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, ο μηχανισμός θα πρέπει να προβλέπει την έκδοση εκτελεστικού κανονισμού για τον καθορισμό προσωρινών περιορισμών στα ταξίδια, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών εισόδου και ελάχιστων προσωρινών υγειονομικών περιορισμών, καθώς και των όρων άρσης αυτών. Λόγω του πολιτικά ευαίσθητου χαρακτήρα τέτοιων περιορισμών που αφορούν το δικαίωμα εισόδου στην επικράτεια των κρατών μελών, θα πρέπει να ανατεθούν στο Συμβούλιο εκτελεστικές αρμοδιότητες για την έκδοση, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, του εν λόγω εκτελεστικού κανονισμού («εκτελεστικός κανονισμός»).

(9) Είναι σημαντικό ότι, σε ευθυγράμμιση με τις ισχύουσες υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο, θα πρέπει να επιτρέπεται πάντα η είσοδος στην Ένωση πολιτών της Ένωσης και υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι, δυνάμει συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και των εν λόγω τρίτων χωρών, αφετέρου, απολαμβάνουν δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδύναμα των δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης, καθώς και των αντίστοιχων μελών της οικογένειάς τους. Θα πρέπει επίσης να επιτρέπεται πάντα η επιστροφή στην Ένωση προσώπων που διαμένουν σε αυτή, και ιδίως στο κράτος μέλος όπου διαμένουν νόμιμα. Ο εκτελεστικός κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει ελάχιστους προσωρινούς υγειονομικούς περιορισμούς στους οποίους θα μπορούσαν να υπόκεινται τα εν λόγω πρόσωπα. Όσον αφορά τους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ιρλανδία, τα κράτη μέλη θα πρέπει, σε αμοιβαία βάση, να επιτρέπουν στους εν λόγω διαμένοντες να επιστρέφουν στην Ιρλανδία διερχόμενοι το έδαφος των κρατών μελών. Η Ιρλανδία καλείται να ευθυγραμμίσει την εθνική πολιτική της με τους περιορισμούς στα ταξίδια προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο εκτελεστικός κανονισμός θα πρέπει να περιέχει όλα τα αναγκαία στοιχεία, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι περιορισμοί στα ταξίδια είναι αποτελεσματικοί, στοχευμένοι και αναλογικοί προς την εξελισσόμενη επιδημιολογική κατάσταση και δεν εισάγουν διακρίσεις. Θα πρέπει να προσδιορίζει, όταν απαιτείται από τη φύση της μεγάλης κλίμακας κατάστασης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, τις κατηγορίες προσώπων που πραγματοποιούν αναγκαία ταξίδια και απαριθμούνται στο παράρτημα XI μέρος Β, ώστε να εξαιρούνται από τους περιορισμούς εισόδου, και να καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα πρέπει να είναι δυνατόν, κατ' εξαίρεση, να επιβάλλονται ταξιδιωτικοί περιορισμοί στους εν λόγω ταξιδιώτες. Επίσης, ή εναλλακτικά, ο εκτελεστικός κανονισμός θα πρέπει να ορίζει τυχόν γεωγραφικές περιοχές ή τρίτες χώρες από τις οποίες θα πρέπει να είναι δυνατό τα ταξίδια να υπόκεινται σε ειδικά μέτρα και να καθορίζει διαδικασία περιοδικής επανεξέτασης της κατάστασης και των ταξιδιωτικών περιορισμών, βάσει αντικειμενικής μεθοδολογίας και αντικειμενικών κριτηρίων που εφαρμόζονται στην εν λόγω διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης, ιδίως, της επιδημιολογικής κατάστασης. Ο εκτελεστικός κανονισμός θα μπορούσε να προσδιορίζει τους όρους υπό τους οποίους μπορεί να επιτρέπονται τα ταξίδια, όπως εξετάσεις, καραντίνα, αυτοαπομόνωση ή άλλα κατάλληλα μέτρα, όπως η απαίτηση

([5]) Κανονισμός (ΕΕ) 2022/922 του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2022, σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 (ΕΕ L 160 της 15.6.2022, σ. 1).

([6]) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624 (ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1).

([7]) Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1082/2013/ΕΕ (ΕΕ L 314 της 6.12.2022, σ. 26).

συμπλήρωσης εντύπου εντοπισμού επιβατών ή χρήσης άλλου εργαλείου ιχνηλάτησης επαφών, λαμβανομένων επίσης υπόψη, ιδίως, οποιωνδήποτε ενωσιακών συστημάτων έχουν αναπτυχθεί για τη διευκόλυνση των ταξιδιών υπό ασφαλείς συνθήκες, όπως τα συστήματα έκδοσης ψηφιακών πιστοποιητικών. Κατά περίπτωση, ο εκτελεστικός κανονισμός θα μπορούσε επίσης να θεσπίσει μηχανισμό ο οποίος καθιστά δυνατή τη λήψη κατάλληλων μέτρων σε περίπτωση δραματικής επιδείνωσης της επιδημιολογικής κατάστασης σε μία ή περισσότερες γεωγραφικές περιοχές.

(10) Η αποτελεσματικότητα των περιορισμών στα ταξίδια προς την Ένωση βασίζεται στην εφαρμογή ενιαίων κανόνων στις τρίτες χώρες και στους υπηκόους τρίτων χωρών. Η εφαρμογή ενιαίων κανόνων μέσω του εκτελεστικού κανονισμού θα πρέπει να διασφαλίζει την προστασία της δημόσιας υγείας και, ως εκ τούτου, να διαφυλάσσει τη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να θεσπίσουν αυστηρότερους προσωρινούς υγειονομικούς και άλλους σχετικούς περιορισμούς σε σχέση με τους προβλεπόμενους στον εκτελεστικό κανονισμό, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω περιορισμοί δεν έχουν αρνητικό αντίκτυπο στη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να θεσπίζουν περιορισμούς στα ταξίδια ελλείψει εκτελεστικού κανονισμού. Ο εκτελεστικός κανονισμός θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ειδική κατάσταση των υπερπόντιων χωρών ή εδαφών που αναφέρονται στο άρθρο 355 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ αυτής.

(11) Η διέλευση από το εσωτερικό της Ένωσης για τους πολίτες της Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους, καθώς και για ορισμένες κατηγορίες ταξιδιωτών με ουσιώδεις λόγους ταξιδιού, δεν θα πρέπει να υπόκειται σε προσωρινούς υγειονομικούς περιορισμούς κατά το ταξίδι τους στον τελικό προορισμό. Τυχόν προσωρινοί υγειονομικοί περιορισμοί που πρέπει να εφαρμοστούν θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά την άφιξη στον τελικό προορισμό.

(12) Είναι επίσης αναγκαίο να ενισχυθούν οι κανόνες και οι εγγυήσεις στο δίκαιο της Ένωσης, ώστε να μπορούν τα κράτη μέλη να ενεργούν γρήγορα για την αντιμετώπιση καταστάσεων εργαλειοποίησης. Η εν λόγω εργαλειοποίηση θα πρέπει να νοείται κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 4 στοιχείο β) πρώτη περίοδος του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([8]). Οι καταστάσεις κατά τις οποίες εχθρικοί μη κρατικοί παράγοντες εμπλέκονται σε οργανωμένο έγκλημα, ιδίως σε παράνομη διακίνηση μεταναστών, δεν θα πρέπει να θεωρούνται εργαλειοποίηση μεταναστών όταν δεν υπάρχει σκοπός αποσταθεροποίησης της Ένωσης ή κράτους μέλους. Επιπρόσθετα, η ανθρωπιστική βοήθεια δεν θα πρέπει να θεωρείται εργαλειοποίηση μεταναστών όταν δεν υπάρχει σκοπός αποσταθεροποίησης της Ένωσης ή κράτους μέλους.

(13) Όσον αφορά την Κύπρο, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου ([9]) προβλέπει ειδικούς κανόνες που ισχύουν για τη γραμμή μεταξύ των περιοχών της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο και των περιοχών στις οποίες δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο. Αν και η εν λόγω γραμμή δεν αποτελεί εξωτερικό σύνορο, κατάσταση κατά την οποία τρίτη χώρα ή εχθρικός μη κρατικός παράγοντας ενθαρρύνει ή διευκολύνει τη μετακίνηση υπηκόων τρίτων χωρών ώστε να διέλθουν την εν λόγω γραμμή θεωρείται εργαλειοποίηση.

(14) Ειδικότερα, σε περίπτωση εργαλειοποίησης, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα, όταν είναι αναγκαίο, να περιορίζει στο ελάχιστο την κυκλοφορία στα σύνορα κλείνοντας προσωρινά ορισμένα συνοριακά σημεία διέλευσης, διασφαλίζοντας παράλληλα πραγματική και αποτελεσματική πρόσβαση σε διαδικασίες διεθνούς προστασίας. Κάθε τέτοια απόφαση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη αν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει ότι η Ένωση ή ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη της αντιμετωπίζουν κατάσταση εργαλειοποίησης μεταναστών. Επίσης, οι εν λόγω περιορισμοί θα πρέπει να λαμβάνουν πλήρως υπόψη τα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης, των υπηκόων τρίτων χωρών που απολαμβάνουν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας βάσει διεθνούς συμφωνίας και των υπηκόων τρίτων χωρών που είναι επί μακρόν διαμένοντες βάσει του εθνικού ή του ενωσιακού δικαίου ή είναι κάτοχοι θεωρήσεων μακράς διάρκειας, καθώς και των αντίστοιχων μελών των οικογενειών τους. Οι εν λόγω περιορισμοί θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται με τρόπο που διασφαλίζει την τήρηση των υποχρεώσεων που αφορούν την πρόσβαση σε διεθνή προστασία, ιδίως την αρχή της μη επαναπροώθησης.

(15) Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής επικουρεί τα κράτη μέλη στην εφαρμογή των επιχειρησιακών πτυχών της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών, της παροχής εξοπλισμού, της ανάπτυξης ικανοτήτων και της κατάρτισης των εθνικών συνοριοφυλάκων, της στοχευμένης πληροφόρησης και της ανάλυσης κινδύνων και της ανάπτυξης του μόνιμου σώματος της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, καθώς και της συνδρομής σε επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης για άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο στη θάλασσα, οι οποίες δρομολογούνται και διεξάγονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 656/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([10]). Η νέα εντολή του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες στα κράτη μέλη να βοηθηθούν στα καθήκοντα για τον έλεγχο των συνόρων, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τον έλεγχο διαλογής και στις επιχειρήσεις επιστροφής.

([8]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1359 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147 (ΕΕ L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([9]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το καθεστώς βάσει του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου 10 της πράξης προσχώρησης (ΕΕ L 161 της 30.4.2004, σ. 128).

([10]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 656/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, περί κανόνων επιτηρήσεως των εξωτερικών θαλάσσιων συνόρων στο πλαίσιο της επιχειρησιακής συνεργασίας που συντονίζεται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 189 της 27.6.2014, σ. 93).

(16) Τα τεχνικά μέσα για την αποτροπή παράνομων διελεύσεων των συνόρων θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν σύγχρονες τεχνολογίες, όπως δρόνοι και αισθητήρες κίνησης, καθώς και κινητές μονάδες και, κατά περίπτωση, όλα τα είδη σταθερών και κινητών υποδομών. Η χρήση τέτοιων τεχνικών μέσων, ιδίως τεχνολογιών ικανών να συλλέγουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, χρειάζεται να βασίζεται σε σαφώς καθορισμένες διατάξεις του εθνικού δικαίου και να ασκείται σύμφωνα με αυτές.

(17) Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 όσον αφορά την προσθήκη στο παράρτημα XI μέρος Β περαιτέρω κατηγοριών προσώπων που πραγματοποιούν αναγκαία ταξίδια και όσον αφορά πρόσθετα μέτρα που διέπουν την επιτήρηση, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κοινών ελάχιστων προτύπων για την επιτήρηση των συνόρων. Τα εν λόγω κοινά ελάχιστα πρότυπα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το είδος των συνόρων (δηλαδή χερσαία, θαλάσσια ή εναέρια σύνορα), τα επίπεδα επίπτωσης που αποδίδονται σε κάθε τμήμα των εξωτερικών συνόρων σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 και άλλους σχετικούς παράγοντες, όπως οι γεωγραφικές ιδιαιτερότητες. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ([11]). Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

(18) Σε έναν χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, τα πρόσωπα, ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, θα πρέπει να μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα και με ασφάλεια μεταξύ των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η απαγόρευση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διενεργούν ελέγχους στην επικράτειά τους μεταξύ άλλων στις παραμεθόριες περιοχές τους, για σκοπούς άλλους από τον έλεγχο των συνόρων. Θα πρέπει, ειδικότερα, να διευκρινιστεί ότι οι εθνικές αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των υγειονομικών αρχών ή των αρχών επιβολής του νόμου, εξακολουθούν να έχουν, καταρχήν, δικαίωμα άσκησης των δημόσιων αρμοδιοτήτων δυνάμει του εθνικού δικαίου, υπό τον όρο ότι το αποτέλεσμα αυτών των αρμοδιοτήτων δεν είναι ισοδύναμο με συνοριακούς ελέγχους.

(19) Ενώ η απαγόρευση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα εκτείνεται επίσης στους ελέγχους με ισοδύναμο αποτέλεσμα, οι έλεγχοι από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών δεν θα πρέπει να θεωρούνται ισοδύναμοι με συνοριακούς ελέγχους όταν δεν έχουν στόχο τον έλεγχο των συνόρων, όταν βασίζονται σε γενικές αστυνομικές πληροφορίες και στην πείρα ή σε πληροφορίες για τη δημόσια υγεία σχετικά με πιθανές απειλές για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, όταν έχουν ως στόχο ιδίως την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος, τη μείωση της παράνομης μετανάστευσης ή τον περιορισμό της εξάπλωσης μιας μολυσματικής ασθένειας με επιδημικό δυναμικό όπως διαπιστώνεται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων, όταν σχεδιάζονται και εκτελούνται με τρόπο σαφώς διακριτό από τους συστηματικούς ελέγχους προσώπων στα σύνορα και όταν διενεργούνται σε κόμβους μεταφορών, όπως λιμένες, σιδηροδρομικοί σταθμοί ή σταθμοί λεωφορείων και αερολιμένες, καθώς και σε εμπορευματικούς τερματικούς σταθμούς ή απευθείας στις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, και όταν βασίζονται σε εκτίμηση κινδύνου.

(20) Η μείωση της παράνομης μετανάστευσης και των διασυνοριακών εγκλημάτων που συνδέονται με αυτήν, όπως η εμπορία ανθρώπων, η παράνομη διακίνηση μεταναστών και η απάτη περί τα έγγραφα και άλλες μορφές διασυνοριακού εγκλήματος, θα μπορούσε να περιλαμβάνει μέτρα που καθιστούν δυνατή την επαλήθευση της ταυτότητας, της ιθαγένειας και του καθεστώτος διαμονής των προσώπων, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επαληθεύσεις δεν είναι συστηματικές και διενεργούνται βάσει εκτίμησης κινδύνου.

(21) Η χρήση σύγχρονων τεχνολογιών για την παρακολούθηση των κυκλοφοριακών ροών, ιδίως στους αυτοκινητόδρομους και σε άλλες σημαντικές οδούς που προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των απειλών για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια. Η απαγόρευση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι εμποδίζει τη νόμιμη άσκηση αστυνομικών ή άλλων δημόσιων αρμοδιοτήτων για τη διενέργεια ελέγχων στις περιοχές των εσωτερικών συνόρων. Σε αυτούς περιλαμβάνονται έλεγχοι οι οποίοι συνεπάγονται τη χρήση τεχνολογιών παρακολούθησης και επιτήρησης που χρησιμοποιούνται γενικά στην επικράτεια ή οι οποίοι βασίζονται σε εκτίμηση κινδύνου με σκοπό την προστασία της εσωτερικής ασφάλειας.

(22) Για να είναι αποτελεσματικές οι εν λόγω τεχνολογίες, θα πρέπει να είναι δυνατή η εφαρμογή αναλογικών ορίων ταχύτητας στα οδικά σημεία διέλευσης.

(23) Κατά την άσκηση αστυνομικών ή άλλων δημόσιων αρμοδιοτήτων από μέρους των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών στην επικράτειά τους, ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές τους, είναι σημαντικό η άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων να μην έχει δυσανάλογες επιπτώσεις στην ομαλή ροή της κυκλοφορίας σε οδικά σημεία διέλευσης των εσωτερικών συνόρων, ιδίως οδηγώντας σε υπερβολικό χρόνο αναμονής. Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να ενημερώνουν, με πνεύμα διαλόγου και συνεργασίας, τα γειτονικά κράτη μέλη για τις ενέργειές τους, ιδίως όταν η ενέργεια αναμένεται να έχει σημαντικότερες επιπτώσεις στη διασυνοριακή κυκλοφορία.

([11]) ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

(24) Η απαγόρευση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα δεν θα πρέπει να περιορίζει τη διενέργεια ελέγχων που προβλέπονται βάσει του δικαίου της Ένωσης. Ως εκ τούτου, οι κανόνες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό δεν επηρεάζουν τους εφαρμοστέους κανόνες που αφορούν τη διενέργεια ελέγχων των στοιχείων επιβατών με χρήση σχετικών βάσεων δεδομένων πριν από την άφιξη.

(25) Είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι οι έλεγχοι που διενεργούνται από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση εθνικών αρμοδιοτήτων εξακολουθούν να συνάδουν πλήρως με ένα χώρο που δεν υπόκειται σε ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο πιο εκτεταμένες είναι οι ενδείξεις ότι οι έλεγχοι που διενεργούν τα κράτη μέλη στις παραμεθόριες περιοχές τους έχουν αποτέλεσμα ισοδύναμο του ελέγχου των συνόρων, λαμβανομένου υπόψη του στόχου των εν λόγω ελέγχων, του εδαφικού πεδίου εφαρμογής τους και των πιθανών διαφορών σε σύγκριση με ελέγχους που διενεργούνται στην υπόλοιπη επικράτεια του οικείου κράτους μέλους, τόσο μεγαλύτερη είναι η ανάγκη για αυστηρούς και λεπτομερείς κανόνες και περιορισμούς που θα καθορίζουν τις προϋποθέσεις άσκησης των αστυνομικών αρμοδιοτήτων των κρατών μελών σε μια παραμεθόρια περιοχή.

(26) Προκειμένου να ενισχυθεί η λειτουργία του χώρου Σένγκεν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν πρόσθετα μέτρα για την αντιμετώπιση των αντικανονικών μετακινήσεων μεταξύ κρατών μελών. Όταν οι εθνικές αρχές επιβολής του νόμου ενός κράτους μέλους συλλαμβάνουν υπηκόους τρίτων χωρών χωρίς δικαίωμα παραμονής στο εν λόγω κράτος μέλος σε παραμεθόριες περιοχές κατά τη διάρκεια ελέγχων που διενεργούν οι αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο διμερούς συνεργασίας, η οποία θα μπορούσε να περιλαμβάνει, ιδίως, κοινές αστυνομικές περιπολίες, οι εν λόγω αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν τους υπηκόους τρίτων χωρών στο κράτος μέλος από το οποίο εισήλθαν στο κράτος μέλος μεταφοράς υπό την προϋπόθεση ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στο κράτος μέλος μεταφοράς. Το κράτος μέλος από το οποίο προήλθαν απευθείας οι υπήκοοι τρίτων χωρών θα πρέπει με τη σειρά του να υποχρεώνεται να υποδέχεται τους συλληφθέντες υπηκόους τρίτων χωρών.

(27) Η διαδικασία μεταφοράς δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε υπηκόους τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι ενωσιακών αδειών διαμονής μακράς διαρκείας και στα μέλη των οικογενειών τους σύμφωνα με την οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου ([12]), σε υπηκόους τρίτων χωρών που είναι μέλη της οικογένειας πολιτών της Ένωσης που είναι δικαιούχοι του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με την οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([13]), σε υπηκόους τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι έγκυρης θεώρησης μακράς διάρκειας και στα μέλη των οικογενειών τους σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, σε υπηκόους τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι έγκυρης θεώρησης βραχείας διαμονής, σε υπηκόους τρίτων χωρών που δικαιούνται να ταξιδεύουν χωρίς θεώρηση εντός του χώρου Σένγκεν για περίοδο 90 ημερών εντός οποιασδήποτε περιόδου 180 ημερών, εφόσον δεν έχουν υπερβεί την εν λόγω περίοδο των 90 ημερών, στους αιτούντες, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 13) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([14]), και στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 4) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([15]). Όσον αφορά τους αιτούντες που συλλαμβάνονται στο πλαίσιο διμερούς συνεργασίας, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([16]).

(28) Η διαδικασία με την οποία ένα κράτος μέλος θα πρέπει να μπορεί να μεταφέρει συλληφθέντες υπηκόους τρίτων χωρών χωρίς δικαίωμα παραμονής σε κράτος μέλος από το οποίο αυτοί προήλθαν απευθείας θα πρέπει να διεξάγεται ταχέως, αλλά να υπόκειται σε εγγυήσεις και να εφαρμόζεται με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων που κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης»), ώστε να αποτρέπεται η κατάρτιση προφίλ με βάση τα φυλετικά χαρακτηριστικά. Οι αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διενεργούν επαλήθευση των σχετικών πληροφοριών που έχουν άμεσα στη διάθεσή τους σχετικά με τις μετακινήσεις των οικείων προσώπων. Οι εν λόγω πληροφορίες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν αντικειμενικά στοιχεία που επιτρέπουν στις αρχές να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι ένα πρόσωπο έχει ταξιδέψει πρόσφατα από άλλο κράτος μέλος, όπως η κατοχή εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων αποδείξεων ή τιμολογίων, που αποδεικνύουν πρόσφατο ταξίδι από άλλο

([12]) Οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες (ΕΕ L 16 της 23.1.2004, σ. 44).

([13]) Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158 της 30.4.2004, σ. 77).

([14]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ (ΕΕ L, 2024/1438, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

([15]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1347 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

([16]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1351 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1147 και (ΕΕ) 2021/1060 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 (ΕΕ L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

κράτος μέλος. Στους υπηκόους τρίτων χωρών που υπόκεινται στη διαδικασία μεταφοράς θα πρέπει να παρέχεται γραπτή αιτιολογημένη απόφαση. Παρόλο που η απόφαση θα πρέπει να είναι άμεσα εκτελεστή, θα πρέπει να παρέχεται στον υπήκοο τρίτης χώρας αποτελεσματικό μέσο έννομης προστασίας για να ασκήσει προσφυγή κατά της απόφασης μεταφοράς ή να επιδιώξει την επανεξέτασή της. Αυτό το μέσο έννομης προστασίας δεν θα πρέπει να έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

(29) Η διαδικασία μεταφοράς που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό είναι προαιρετική και δεν θίγει την υφιστάμενη δυνατότητα των κρατών μελών να επιστρέφουν παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών, σύμφωνα με διμερείς συμφωνίες ή διευθετήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([17])(«οδηγία για την επιστροφή»), όταν τα εν λόγω πρόσωπα εντοπίζονται εκτός των παραμεθόριων περιοχών.

(30) Κατά τη χρήση της διαδικασίας μεταφοράς που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίζουν πρακτικές ρυθμίσεις βάσει των πλαισίων διμερούς συνεργασίας τους, μεταξύ άλλων με σκοπό, κατά κανόνα, να αποφεύγεται η χρήση της εν λόγω διαδικασίας μεταφοράς, ιδίως στα τμήματα των εσωτερικών συνόρων στα οποία έχει γίνει προσωρινή επαναφορά ή παράταση του ελέγχου.

(31) Όταν υπήκοος τρίτης χώρας για τον οποίο έχει εκδοθεί απόφαση μεταφοράς μεταφέρεται στα σύνορα από μεταφορέα, η αρμόδια αρχή είναι σε θέση, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να προβαίνει σε ρυθμίσεις με τον μεταφορέα, ώστε ο υπήκοος τρίτης χώρας να μεταφέρεται χωρίς καθυστέρηση στο κράτος μέλος υποδοχής.

(32) Στο πλαίσιο αιφνιδιαστικών επισκέψεων δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/922, είναι σημαντικό η Επιτροπή να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην εφαρμογή της διαδικασίας μεταφοράς.

(33) Σε ένα χώρο όπου τα πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να κυκλοφορούν ελεύθερα, χωρίς εσωτερικά σύνορα, ο οποίος αποτελεί ένα από τα κύρια επιτεύγματα της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 ΣΕΕ, η επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει να παραμείνει εξαίρεση και θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο ως μέτρο έσχατης ανάγκης. Οι εξαιρέσεις και οι παρεκκλίσεις από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων πρέπει να ερμηνεύονται στενά. Προκειμένου να μην τεθεί σε κίνδυνο η ίδια η αρχή της απουσίας ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 ΣΕΕ και επαναλαμβάνεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ, η επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα λόγω της ίδιας απειλής θα πρέπει να πραγματοποιείται για σαφώς καθορισμένες περιόδους σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

(34) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για την αντιμετώπιση απειλών για τον χώρο Σένγκεν, μπορεί να απαιτείται, ως έσχατη λύση, η θέσπιση, από τα κράτη μέλη, μέτρων στα εσωτερικά σύνορα. Δεδομένου ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων επηρεάζεται από την προσωρινή επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, οποιαδήποτε απόφαση περί επαναφοράς τέτοιου ελέγχου των συνόρων θα πρέπει να λαμβάνεται σύμφωνα με αμοιβαίως συμφωνημένα κριτήρια και θα πρέπει να κοινοποιείται δεόντως στην Επιτροπή, στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή να συνιστάται από θεσμικό όργανο της Ένωσης. Τα κράτη μέλη παραμένουν αρμόδια να προσδιορίζουν την ανάγκη προσωρινής επαναφοράς ή παράτασης του ελέγχου των συνόρων. Βάσει των ισχυόντων κανόνων, η επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα προβλέπεται σε περιπτώσεις στις οποίες εκδηλώνεται σοβαρή απειλή για την εσωτερική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη σε ένα μόνο κράτος μέλος για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Ειδικότερα, η τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα, οι μεγάλης κλίμακας καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας ή διεθνείς εκδηλώσεις μεγάλης κλίμακας ή μεγάλης προβολής, όπως αθλητικές, εμπορικές ή πολιτικές εκδηλώσεις, μπορούν να αποτελέσουν σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια.

(35) Επίσης, σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια μπορεί επίσης να προκύψει από αιφνίδιες, μεγάλης κλίμακας μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών μεταξύ των κρατών μελών, όταν αυτό δημιουργεί κατάσταση που ασκεί σημαντική πίεση στους συνολικούς πόρους και ικανότητες των καλά προετοιμασμένων αρμόδιων αρχών και είναι πιθανό να θέσει σε κίνδυνο τη συνολική λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα και όταν τα άλλα μέσα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση των εν λόγω εισροών και μετακινήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να βασίζονται σε αντικειμενικές και ποσοτικοποιημένες εκθέσεις σχετικά με τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις, όταν είναι διαθέσιμες, ειδικότερα όταν καταρτίζονται σε τακτική βάση από τους σχετικούς οργανισμούς της Ένωσης σύμφωνα με τις αντίστοιχες εντολές τους.

(36) Η πανδημία της COVID-19 κατέδειξε την ανάγκη για ένα μηχανισμό σε επίπεδο Ένωσης που θα εφαρμόζεται σε καταστάσεις κατά τις οποίες, εντός του χώρου Σένγκεν, μια μεγάλης κλίμακας κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας επηρεάζει ταυτόχρονα αρκετά κράτη μέλη, θέτοντας σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία του χώρου Σένγκεν. Ο νέος μηχανισμός διασφάλισης του χώρου Σένγκεν θα πρέπει να επιτρέπει την εφαρμογή συντονισμένων λύσεων για την προστασία των συμφερόντων των προσώπων που δικαιούνται να επωφελούνται από τον χώρο χωρίς έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, με τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που λαμβάνονται και, παράλληλα, την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεών τους.

([17]) Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98).

(37) Ο νέος μηχανισμός διασφάλισης του χώρου Σένγκεν θα πρέπει να παρέχει στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να εκδίδει, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής απόφαση που επιτρέπει την προσωρινή επαναφορά ή την παράταση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, όταν έχει αναγνωριστεί μεγάλης κλίμακας κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας σε επίπεδο Ένωσης. Δεδομένου του πολιτικά ευαίσθητου χαρακτήρα μιας τέτοιας απόφασης η οποία ρυθμίζει τη δυνατότητα των κρατών μελών να επαναφέρουν ή να παρατείνουν τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, θα πρέπει να ανατεθούν στο Συμβούλιο εκτελεστικές αρμοδιότητες για την έκδοση απόφασης, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Η εν λόγω απόφαση θα πρέπει να περιλαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα μετριασμού.

(38) Η θέσπιση του νέου μηχανισμού διασφάλισης του χώρου Σένγκεν δεν θα πρέπει να θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να προσφεύγουν προηγουμένως σε μονομερή μέτρα σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, όταν το απαιτεί η κατάσταση. Ωστόσο, μόλις εγκριθεί, το μέτρο της Ένωσης θα πρέπει να αποτελεί τη μοναδική βάση για τη συντονισμένη αντιμετώπιση της διαπιστωθείσας απειλής.

(39) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της αναλογικότητας, η απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να εκδίδεται για περιορισμένο χρονικό διάστημα έως έξι μηνών, το οποίο μπορεί να παρατείνεται βάσει τακτικής επανεξέτασης, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, εφόσον παραμένει η μεγάλης κλίμακας κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας. Η αρχική απόφαση θα πρέπει να περιλαμβάνει εκτίμηση των αναμενόμενων επιπτώσεων των ληφθέντων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των αρνητικών επιπτώσεών τους, προκειμένου να διαπιστωθεί αν οι έλεγχοι των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα είναι δικαιολογημένοι ή αν θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στη θέση τους λιγότερο περιοριστικά μέτρα με αποτελεσματικό τρόπο. Οι μεταγενέστερες αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την εξέλιξη της απειλής για τη δημόσια υγεία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν αμέσως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου.

(40) Η επαναφορά ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα είτε βάσει μονομερών αποφάσεων των κρατών μελών είτε σε επίπεδο Ένωσης έχει σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία του χώρου Σένγκεν και στο δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οποιαδήποτε απόφαση για την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα σύνορα λαμβάνεται μόνο στις περιπτώσεις που είναι αναγκαίο, ως μέτρο έσχατης ανάγκης, η απόφαση για την προσωρινή επαναφορά ή παράταση του ελέγχου των συνόρων θα πρέπει να βασίζεται σε κοινά κριτήρια και να είναι αυστηρά αναγκαία και αναλογική.

(41) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η παρέκκλιση από τη θεμελιώδη αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων πρέπει να ερμηνεύεται αυστηρά, η δε έννοια της δημόσιας τάξης προϋποθέτει την ύπαρξη πραγματικής, συντρέχουσας και αρκούντως σοβαρής απειλής για κάποιο από τα θεμελιώδη συμφέροντα της κοινωνίας.

(42) Στην πρώτη περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιολογούν την καταλληλότητα του προσωρινού ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της σοβαρής απειλής που διαπιστώνεται, καθώς και την καταλληλότητα εναλλακτικών μέτρων για την επίτευξη των ίδιων στόχων με τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, όπως αναλογικοί έλεγχοι που διενεργούνται κατά την άσκηση αστυνομικών ή άλλων δημόσιων αρμοδιοτήτων ή μέσω μορφών αστυνομικής συνεργασίας, όπως προβλέπεται από το δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας χρήσης της διαδικασίας μεταφοράς, ή μέσω κοινών μέτρων που αφορούν προσωρινούς ταξιδιωτικούς περιορισμούς. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή και να αξιολογούν τον πιθανό αντίκτυπο του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα στην κυκλοφορία των προσώπων εντός του χώρου χωρίς έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα και στη λειτουργία των διασυνοριακών περιφερειών. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να αποτελεί μέρος της κοινοποίησης που τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διαβιβάζουν στην Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Σε περίπτωση παράτασης του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα για προβλέψιμα γεγονότα πέραν της αρχικής περιόδου των έξι μηνών, το κράτος μέλος θα πρέπει επίσης να διενεργεί εκτίμηση κινδύνου. Η εν λόγω εκτίμηση κινδύνου θα πρέπει να περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με την κλίμακα και την αναμενόμενη εξέλιξη της διαπιστωθείσας σοβαρής απειλής, πληροφορίες σχετικά με το χρονικό διάστημα που αναμένεται να συνεχιστεί η εν λόγω σοβαρή απειλή και τα τμήματα των εσωτερικών συνόρων που επηρεάζονται, πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα συντονισμού με άλλα κράτη μέλη που επηρεάζονται από τα εν λόγω μέτρα και τα μέτρα που έχει λάβει και προτίθεται να λάβει το οικείο κράτος μέλος για την άμβλυνση της διαπιστωθείσας σοβαρής απειλής, με σκοπό την άρση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα προκειμένου να διατηρηθεί η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας.

(43) Προκειμένου να περιοριστούν οι επιζήμιες συνέπειες που προκύπτουν από την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, κάθε απόφαση για την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει να συνοδεύεται από μέτρα μετριασμού. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα για τη διασφάλιση της ομαλής εκτέλεσης της διαμετακόμισης εμπορευμάτων και προσωπικού μεταφορών και ναυτικών μέσω της δημιουργίας «πράσινων λωρίδων» διέλευσης των συνόρων. Επίσης, για να ληφθεί υπόψη η ανάγκη διασφάλισης της κυκλοφορίας προσώπων των οποίων οι δραστηριότητες μπορεί να είναι ουσιώδους σημασίας για τη διατήρηση της αλυσίδας εφοδιασμού ή για την παροχή βασικών υπηρεσιών, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν επίσης να εφαρμόζουν τις υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές για τους διασυνοριακούς εργαζομένους που παρατίθενται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής της 30ής Μαρτίου 2020 με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με την άσκηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου COVID-19». Οι κανόνες για την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει, ως εκ τούτου, να λαμβάνουν υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές και τις συστάσεις που εκδόθηκαν καθ'

όλη τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19 ως ισχυρό δίχτυ ασφαλείας για την ενιαία αγορά, με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής τους από τα κράτη μέλη ως μέτρων μετριασμού κατά τη διάρκεια της επαναφοράς του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα. Ειδικότερα, θα πρέπει να προσδιοριστούν μέτρα με σκοπό να διασφαλιστεί η αδιάλειπτη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και να διαφυλαχθούν τα συμφέροντα των διασυνοριακών περιφερειών και των «δίδυμων πόλεων», συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, αδειών ή παρεκκλίσεων για τους κατοίκους των διασυνοριακών περιφερειών.

(44) Η κοινοποίηση που πρέπει να υποβάλλουν τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι καθοριστική κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις για την προσωρινή επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η κατάλληλη παρακολούθηση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα που έχει επανεισαχθεί και να βελτιωθεί η ποιότητα των πληροφοριών που λαμβάνει, η Επιτροπή θα πρέπει να εκδώσει εκτελεστική πράξη για την έγκριση υποδείγματος για την κοινοποίηση της επαναφοράς του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να παρέχουν όλες τις πληροφορίες στις περιπτώσεις που αυτό δικαιολογείται για λόγους δημόσιας ασφάλειας, λαμβανομένης υπόψη της εμπιστευτικότητας των εν εξελίξει ερευνών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να διαβαθμίζουν το σύνολο ή μέρος των πληροφοριών που παρέχονται στην κοινοποίηση, με την επιφύλαξη της λειτουργίας κατάλληλων και ασφαλών διαύλων.

(45) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο έλεγχος των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα αποτελεί πραγματικά μέτρο έσχατης ανάγκης που εφαρμόζεται μόνο για όσο διάστημα είναι αναγκαίο και προκειμένου να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα για την αντιμετώπιση προβλέψιμων απειλών και να επιτραπεί στην Επιτροπή να εκτιμήσει ότι οι έλεγχοι αυτοί αποτελούν έκτακτο μέτρο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίζουν εκτίμηση κινδύνου που θα υποβάλλεται στην Επιτροπή, όταν ο έλεγχος των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα παρατείνεται πέραν της αρχικής περιόδου των 6 μηνών για την αντιμετώπιση προβλέψιμων απειλών. Τα κράτη μέλη πρέπει ιδίως να εξηγούν την κλίμακα και την εξέλιξη της διαπιστωθείσας σοβαρής απειλής, συμπεριλαμβανομένων του χρονικού διαστήματος για το οποίο αναμένεται να συνεχιστεί η διαπιστωθείσα σοβαρή απειλή και των τμημάτων των εσωτερικών συνόρων που ενδέχεται να επηρεαστούν, τον λόγο που τα εναλλακτικά μέτρα δεν θα επιλύσουν τη διαπιστωθείσα απειλή, καθώς και τα μέτρα συντονισμού τους με τα άλλα κράτη μέλη που επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεαστούν από τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα.

(46) Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να ζητεί συμπληρωματικές πληροφορίες με βάση την κοινοποίηση που λαμβάνει, μεταξύ άλλων σχετικά με την εκτίμηση κινδύνου ή τα μέτρα συνεργασίας και συντονισμού με τα κράτη μέλη που επηρεάζονται από τη σχεδιαζόμενη παράταση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα. Όταν η κοινοποίηση δεν συμμορφώνεται με τις ελάχιστες απαιτήσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να συζητά την κοινοποίηση με το οικείο κράτος μέλος και να ζητεί συμπληρωματικές πληροφορίες ή να ζητεί από το εν λόγω κράτος μέλος να συμπληρώσει την αρχική του κοινοποίηση.

(47) Τουλάχιστον μία φορά ετησίως, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο από κοινού σχετικά με τη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα («έκθεση για την κατάσταση του Σένγκεν»). Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να έχει τη δυνατότητα να συζητήσει την εν λόγω έκθεση χωριστά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Στην έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνεται κατάλογος όλων των αποφάσεων που ελήφθησαν με σκοπό την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα κατά το αντίστοιχο έτος, καθώς και όλες οι δράσεις που έλαβε η Επιτροπή όσον αφορά τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα που επανήλθε. Η έκθεση θα πρέπει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στον έλεγχο των συνόρων που έχει εφαρμοστεί για διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών. Θα πρέπει να περιλαμβάνεται επίσης αξιολόγηση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας της επαναφοράς και των παρατάσεων του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα κατά την περίοδο που καλύπτεται από την εν λόγω έκθεση, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις τάσεις εντός του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα όσον αφορά τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών, λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων πληροφοριών από τους σχετικούς οργανισμούς της Ένωσης και της ανάλυσης δεδομένων από τα σχετικά συστήματα πληροφοριών. Η έκθεση για την κατάσταση του Σένγκεν θα πρέπει να καλύπτει επίσης τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που απορρέουν από το άρθρο 20 του μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης του Σένγκεν.

(48) Η έκθεση για την κατάσταση του Σένγκεν θα πρέπει να συνοδεύεται από την έκθεση που πρέπει να υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/922.

(49) Ο μηχανισμός για την προσωρινή επαναφορά των ελέγχων των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα σε επείγουσες καταστάσεις ή για την αντιμετώπιση προβλέψιμων απειλών θα πρέπει να προβλέπει τη δυνατότητα της Επιτροπής να οργανώνει διαβουλεύσεις μεταξύ των κρατών μελών. Η Επιτροπή θα πρέπει να διοργανώνει διαβούλευση, όταν το ζητήσει ένα άμεσα θιγόμενο κράτος μέλος. Οι σχετικοί οργανισμοί της Ένωσης θα πρέπει να συμμετέχουν σε αυτήν τη διαδικασία, προκειμένου να ανταλλάσσουν την εμπειρογνωσία τους, κατά περίπτωση. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις θα πρέπει να εξετάζουν τη δυνατότητα εφαρμογής εναλλακτικών μέτρων και, εάν είναι αναγκαίο, τις πρακτικές ρυθμίσεις διεξαγωγής του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα και τη διάρκειά τους. Όταν η Επιτροπή ή ένα κράτος μέλος έχει εκδώσει γνώμη εκφράζοντας ανησυχίες σχετικά με την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων, οι εν λόγω διαβουλεύσεις θα πρέπει να είναι υποχρεωτικές.

(50) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρούν τη δυνατότητα να εκφράζουν οποιαδήποτε ανησυχία όσον αφορά την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα μιας απόφασης κράτους μέλους να επαναφέρει τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα για λόγους επείγουσας ανάγκης ή για την αντιμετώπιση προβλέψιμης απειλής. Σε περίπτωση επαναφοράς και παράτασης του ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα λόγω προβλέψιμων απειλών για συνολικές περιόδους που υπερβαίνουν τους 12 μήνες, η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει γνώμη στην οποία αξιολογείται η αναγκαιότητα και η αναλογικότητα του εν λόγω ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα. Όταν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι υπάρχει μείζων εξαιρετική κατάσταση που δικαιολογεί τη συνεχιζόμενη ανάγκη για έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα για περίοδο που υπερβαίνει τα 2 έτη, θα πρέπει να ορίζονται επιπλέον εγγυήσεις όσον αφορά την εκτίμηση κινδύνου. Η κοινοποίηση από το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να περιλαμβάνει τα μέτρα που προτίθεται να θεσπίσει, σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη, κατά περίπτωση, ώστε να καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση της απειλής, καθώς και παρουσίαση των μέσων, των ενεργειών, των προϋποθέσεων και του χρονοδιαγράμματος που εξετάζονται με σκοπό την άρση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα το συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να διατηρηθεί η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας. Σε μια τέτοια περίπτωση, η Επιτροπή θα πρέπει να εκδώσει νέα γνώμη. Η εν λόγω γνώμη δεν θίγει τα μέτρα επιβολής, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων επί παραβάσει, τα οποία η Επιτροπή, στο πλαίσιο του ρόλου της ως θεματοφύλακα των Συνθηκών, θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να λάβει οποιαδήποτε στιγμή κατά οποιουδήποτε κράτους μέλους λόγω μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που αυτό υπέχει δυνάμει του δικαίου της Ένωσης. Όταν εκδίδεται γνώμη, η Επιτροπή θα πρέπει να ξεκινά διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Μολονότι στον χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα μια σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια σε ένα κράτος μέλος δεν είναι κατ' ανάγκη περιορισμένη χρονικά, προκειμένου να διατηρηθεί η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας, είναι αναγκαίο να περιοριστεί η μέγιστη διάρκεια του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα με βάση την ίδια σοβαρή απειλή, η οποία δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 2 έτη. Σε εξαιρετικές περιστάσεις και υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρατείνουν τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα για δύο ακόμη περιόδους έξι μηνών. Σε κάθε περίπτωση, ο έλεγχος των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα με βάση την ίδια σοβαρή απειλή δεν θα πρέπει να υπερβαίνει συνολικά τα 3 έτη.

(51) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η εκ των υστέρων ανάλυση της απόφασης για την προσωρινή επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακολουθήσουν να υποχρεούνται να υποβάλλουν έκθεση σχετικά με την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, μετά την άρση του εν λόγω ελέγχου. Όταν οι έλεγχοι διατηρούνται σε ισχύ για παρατεταμένα χρονικά διαστήματα, θα πρέπει επίσης να υποβάλλεται μια άλλη τέτοια έκθεση μετά από 12 μήνες και, στη συνέχεια, εκ νέου 12 μήνες μετά, εάν οι έλεγχοι διατηρούνται κατ' εξαίρεση. Η έκθεση θα πρέπει να περιγράφει, ιδίως, την αρχική και την επακόλουθη αξιολόγηση της ανάγκης του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα και την τήρηση των κριτηρίων για την επαναφορά του εν λόγω ελέγχου. Η Επιτροπή θα πρέπει να εκδώσει εκτελεστική πράξη για την κατάρτιση υποδείγματος για τις εν λόγω εκθέσεις και να καταστήσει το υπόδειγμα διαθέσιμο επιγραμμικά.

(52) Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη οφείλουν να μην προβαίνουν σε διακρίσεις έναντι προσώπων λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής ή κοινωνικής καταγωγής, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών ή οποιωνδήποτε άλλων φρονημάτων, της ιδιότητας του μέλους εθνικής μειονότητας, ιδιοκτησίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

(53) Οι αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει, σε όλες τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται από αυτές βάσει του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων όταν χρησιμοποιούν τις αρμοδιότητές τους για τη διενέργεια ελέγχων, να τηρούν πλήρως τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων βάσει του δικαίου της Ένωσης. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([18]) ή η οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([19]) εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες εθνικές αρχές για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, στο αντίστοιχο πεδίο εφαρμογής τους.

(54) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ενίσχυση της λειτουργίας του χώρου Σένγκεν, δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη μεμονωμένα, καθώς απαιτείται τροποποίηση των κοινών κανόνων που έχουν θεσπιστεί σε επίπεδο Ένωσης, αλλά είναι δυνατό να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη του στόχου αυτού.

(55) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του. Δεδομένου ότι ο παρών κανονισμός αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν, η Δανία αποφασίζει, σύμφωνα με το άρθρο 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, εντός έξι μηνών αφότου το Συμβούλιο αποφασίσει επί του παρόντος κανονισμού, σχετικά με τη μεταφορά του στο εθνικό της δίκαιο.

([18]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

([19]) Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89).

(56) Ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες δεν συμμετέχει η Ιρλανδία, σύμφωνα με την απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου ([20])· ως εκ τούτου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.

(57) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας η οποία συνάφθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας, αφετέρου, σχετικά με τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ([21]), οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 στοιχείο Α της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου ([22]).

(58) Όσον αφορά την Ελβετία, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ([23]), οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Α της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου ([24]).

(59) Όσον αφορά το Λιχτενστάιν, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ([25]), οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Α της απόφασης 1999/437/ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου ([26]).

(60) Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/ΕΚ.

(61) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και είναι συμβατός με τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως, στον Χάρτη.

(62) Επομένως, ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) το σημείο 12) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«12. "επιτήρηση των συνόρων": η επιτήρηση των συνόρων μεταξύ των συνοριακών σημείων διέλευσης και η επιτήρηση των συνοριακών σημείων διέλευσης εκτός των καθορισμένων ωρών λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων αποτροπής, για την αποτροπή ή τον εντοπισμό παράνομων διελεύσεων των συνόρων ή της παράκαμψης των συνοριακών ελέγχων, τη συμβολή στη βελτίωση της επίγνωσης της κατάστασης, την καταπολέμηση της διασυνοριακής εγκληματικότητας και τη λήψη μέτρων κατά προσώπων που διήλθαν παρανόμως τα σύνορα·»·

([20]) Απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με το αίτημα της Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 64 της 7.3.2002, σ. 20).

([21]) ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 36.

([22]) Απόφαση 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας για τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών, με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 31).

([23]) ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 52.

([24]) Απόφαση 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2008, για τη σύναψη εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 1).

([25]) ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 21.

([26]) Απόφαση 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2011, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, όσον αφορά την κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και την κυκλοφορία των προσώπων (ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 19).

β) προστίθενται τα ακόλουθα σημεία:

«27. “μεγάλης κλίμακας κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας”: κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, αναγνωρισμένη σε ενωσιακό επίπεδο από την Επιτροπή, λαμβανομένων υπόψη πληροφοριών από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, όταν μια σοβαρή διασυνοριακή απειλή κατά της υγείας θα μπορούσε να έχει μεγάλης κλίμακας επιπτώσεις στην άσκηση του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας.

28. “αναγκαία ταξίδια”: ταξίδια προσώπου που εξαιρείται από τους περιορισμούς στην είσοδο βάσει του άρθρου 21α παράγραφος 4 ή 5, σε συνδυασμό με ουσιώδη καθήκοντα ή ουσιώδεις ανάγκες, λαμβανομένων υπόψη τυχόν εφαρμοστέων διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης και των κρατών μελών·

29. “μη αναγκαία ταξίδια”: ταξίδια εκτός από αναγκαία ταξίδια·

30. “κόμβοι μεταφορών”: αερολιμένες, θαλάσσιοι ή ποτάμιοι λιμένες, σιδηροδρομικοί σταθμοί ή σταθμοί λεωφορείων και τερματικοί εμπορευματικοί σταθμοί.».

2) Στο άρθρο 5 παράγραφος 3, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Τα κράτη μέλη μπορούν, όταν μεγάλος αριθμός μεταναστών επιχειρούν να διασχίσουν τα εξωτερικά τους σύνορα παρανόμως, μαζικά και με τη χρήση βίας, να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της δημόσιας τάξης.».

3) Στο άρθρο 5, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«4. Τα κράτη μέλη μπορούν, ιδίως σε περίπτωση εργαλειοποίησης μεταναστών όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο β πρώτη περίοδος του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1359 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), να κλείνουν προσωρινά συγκεκριμένα συνοριακά σημεία διέλευσης, όπως αυτά κοινοποιούνται δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ή να περιορίζουν το ωράριο λειτουργίας τους, εφόσον το απαιτούν οι περιστάσεις.

Τυχόν μέτρα βάσει του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου και του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται με τρόπο αναλογικό και λαμβανομένων πλήρως υπόψη των δικαιωμάτων:

α) των δικαιούχων του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας βάσει του ενωσιακού δικαίου·

β) των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες δυνάμει της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου (**), των προσώπων που αντλούν το δικαίωμα διαμονής από άλλες ενωσιακές πράξεις ή το εθνικό δίκαιο ή που κατέχουν εθνικές θεωρήσεις μακράς διαρκείας παραμονής, καθώς και των αντίστοιχων μελών των οικογενειών τους· και

γ) των υπηκόων τρίτων χωρών που ζητούν διεθνή προστασία.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1359 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147 (ΕΕ L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

(**) Οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες (ΕΕ L 16 της 23.1.2004, σ. 44).».

4) Το άρθρο 13 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 13

Επιτήρηση των συνόρων

1. Η επιτήρηση των συνόρων έχει ως κύριο σκοπό την αποτροπή ή τον εντοπισμό παράνομων διελεύσεων των συνόρων, τη συμβολή στη βελτίωση της επίγνωσης κατάστασης, την καταπολέμηση της διασυνοριακής εγκληματικότητας και τη λήψη μέτρων κατά των προσώπων που διήλθαν παρανόμως τα σύνορα. Περιλαμβάνει επίσης τη διενέργεια αναλύσεων κινδύνου. Με την επιφύλαξη των άρθρων 3 και 4, πρόσωπο που διήλθε παρανόμως τα σύνορα και δεν έχει δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια του οικείου κράτους μέλους συλλαμβάνεται και υπόκειται στις διαδικασίες που ερείδονται στην οδηγία 2008/115/ΕΚ.

2. Οι συνοριοφύλακες χρησιμοποιούν όλους τους απαραίτητους πόρους, συμπεριλαμβανομένων σταθερών ή κινητών μονάδων, για την επιτήρηση των συνόρων. Η επιτήρηση των συνόρων διεξάγεται κατά τρόπο ώστε να αποτρέπονται και να αποθαρρύνονται οι παράνομες διελεύσεις των συνόρων μεταξύ συνοριακών σημείων διέλευσης ή η παράκαμψη των ελέγχων στα συνοριακά σημεία διέλευσης και διεξάγεται σε πλήρη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 4.

3. Η επιτήρηση μεταξύ των συνοριακών σημείων διέλευσης διεξάγεται από συνοριοφύλακες των οποίων ο αριθμός και οι μέθοδοι προσαρμόζονται στους υφιστάμενους ή προβλεπόμενους κινδύνους και απειλές. Χρησιμοποιεί εικόνες κατάστασης, ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη δυνατότητα μείωσης της απώλειας ζωών μεταναστών στα εξωτερικά σύνορα ή κατά μήκος ή πλησίον των εξωτερικών συνόρων. Περιλαμβάνει συχνές και απρόοπτες αλλαγές της συχνότητας επιτήρησης και άλλες μεθόδους ή τεχνικές, με σκοπό την αποτελεσματική αποτροπή ή εντοπισμό των παράνομων διελεύσεων των συνόρων.

4. Η επιτήρηση πραγματοποιείται από σταθερές ή κινητές μονάδες οι οποίες εκτελούν τα καθήκοντά τους περιπολώντας ή σταθμεύοντας σε γνωστά ή εικαζόμενα ευαίσθητα σημεία. Σκοπός της επιτήρησης αυτής είναι η αποτροπή παράνομων διελεύσεων των συνόρων ή η σύλληψη ατόμων λόγω παράνομης διέλευσης των εξωτερικών συνόρων. Η επιτήρηση μπορεί να γίνεται και με τη χρήση τεχνικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών μέσων, εξοπλισμού, συστημάτων επιτήρησης και, κατά περίπτωση, όλων των ειδών σταθερών ή κινητών υποδομών.

5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις δυνάμει του άρθρου 37 του παρόντος κανονισμού σχετικά με πρόσθετα μέτρα στον τομέα της επιτήρησης, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κοινών ελάχιστων προτύπων για την επιτήρηση των συνόρων. Τα εν λόγω κοινά ελάχιστα πρότυπα λαμβάνουν υπόψη το είδος των συνόρων, π.χ. χερσαία, θαλάσσια ή εναέρια σύνορα, τα επίπεδα επίπτωσης που αποδίδονται σε κάθε τμήμα των εξωτερικών συνόρων σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) και άλλους σχετικούς παράγοντες, όπως οι γεωγραφικές ιδιαιτερότητες.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624 (ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1).».

5) Το κεφάλαιο V μετονομάζεται ως εξής: «Ειδικά μέτρα σχετικά με τα εξωτερικά σύνορα».

6) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 21α

Προσωρινοί περιορισμοί των ταξιδιών προς την Ένωση

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε μεγάλης κλίμακας καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας.

2. Το Συμβούλιο, βάσει πρότασης της Επιτροπής, μπορεί να εκδίδει εκτελεστικό κανονισμό ο οποίος προβλέπει προσωρινούς περιορισμούς στα ταξίδια προς τα κράτη μέλη οι οποίοι πρέπει να εφαρμοστούν στα εξωτερικά σύνορα.

Οι εν λόγω προσωρινοί περιορισμοί στα ταξίδια μπορούν να περιλαμβάνουν περιορισμούς στην είσοδο στα κράτη μέλη και προσωρινούς υγειονομικούς περιορισμούς που θεωρούνται αναγκαίοι για την προστασία της δημόσιας υγείας στον χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Οι εν λόγω προσωρινοί υγειονομικοί περιορισμοί μπορούν να περιλαμβάνουν εξετάσεις, καραντίνα και αυτοαπομόνωση.

Οι προσωρινοί περιορισμοί στα ταξίδια στην Ένωση είναι αναλογικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις. Όταν ένα κράτος μέλος θεσπίζει αυστηρότερους περιορισμούς σε σχέση με τους προβλεπόμενους στην εκτελεστική πράξη, οι εν λόγω περιορισμοί δεν έχουν αρνητικό αντίκτυπο στη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Οι προσωρινοί υγειονομικοί περιορισμοί σε πρόσωπα που απολαμβάνουν το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας βάσει του ενωσιακού δικαίου συμμορφώνονται ανά πάσα στιγμή με την οδηγία 2004/38/ΕΚ.

3. Οι ακόλουθες κατηγορίες προσώπων εξαιρούνται από τους περιορισμούς εισόδου, ανεξάρτητα από τον σκοπό του ταξιδιού τους:

α) δικαιούχοι του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας βάσει του ενωσιακού δικαίου·

β) υπήκοοι τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες δυνάμει της οδηγίας 2003/109/ΕΚ, πρόσωπα που αντλούν το δικαίωμα διαμονής από άλλες ενωσιακές πράξεις ή το εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας ή των προσώπων που κατέχουν εθνικές θεωρήσεις μακράς διαρκείας παραμονής, καθώς και τα αντίστοιχα μέλη των οικογενειών τους.

4. Οι κατηγορίες προσώπων που απαριθμούνται στο παράρτημα XI μέρος Α εξαιρούνται από τους περιορισμούς εισόδου.

5. Κάθε κατηγορία προσώπων που απαριθμείται στο παράρτημα XI μέρος Β εξαιρείται από τους περιορισμούς εισόδου, εφόσον η κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται στον εκτελεστικό κανονισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

6. Κατά περίπτωση, ο εκτελεστικός κανονισμός που αναφέρεται στην παράγραφο 2:

α) προσδιορίζει, όταν απαιτείται από τη φύση της μεγάλης κλίμακας κατάστασης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, τις κατηγορίες προσώπων που πραγματοποιούν αναγκαία ταξίδια και απαριθμούνται στο παράρτημα XI μέρος Β για να εξαιρεθούν από τους περιορισμούς εισόδου·

β) ορίζει τυχόν γεωγραφικές περιοχές ή τρίτες χώρες από τις οποίες τα ταξίδια μπορούν να υπόκεινται σε περιορισμούς ή εξαιρέσεις από περιορισμούς και καθορίζει διαδικασία περιοδικής επανεξέτασης της κατάστασης των εν λόγω περιοχών ή χωρών και των περιορισμών που επιβάλλονται στα ταξίδια βάσει αντικειμενικής μεθοδολογίας και αντικειμενικών κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένης, ειδικότερα, της επιδημιολογικής κατάστασης·

γ) καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα μη αναγκαία ταξίδια μπορούν να περιορίζονται ή να εξαιρούνται από τους περιορισμούς, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών στοιχείων που πρέπει να προσκομίζονται για τη στήριξη της εξαίρεσης και των όρων που αφορούν τη διάρκεια και τη φύση της παραμονής στις περιοχές ή στις χώρες που αναφέρονται στο στοιχείο β)·

δ) αναφέρεται σε ελάχιστους προσωρινούς υγειονομικούς περιορισμούς στους οποίους μπορούν να υπόκεινται τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχεία α) και β)·

ε) κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 4 και 5, καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να επιβληθούν ταξιδιωτικοί περιορισμοί στα πρόσωπα που πραγματοποιούν αναγκαία ταξίδια.

7. Περιορισμοί εισόδου στα κράτη μέλη για πρόσωπα που πραγματοποιούν αναγκαία ταξίδια επιβάλλονται μόνο κατ' εξαίρεση, για αυστηρά περιορισμένο χρονικό διάστημα, έως ότου καταστούν διαθέσιμες επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τις μεγάλης κλίμακας καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και έως ότου το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, προσδιορίσει και θεσπίσει εναλλακτικούς υγειονομικούς περιορισμούς οι οποίοι είναι αναγκαίοι για την προστασία της δημόσιας υγείας και οι οποίοι πρέπει να επιβληθούν στα εν λόγω πρόσωπα.».

7) Το άρθρο 23 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 23

Έλεγχοι στο εσωτερικό της επικράτειας

Η μη διενέργεια ελέγχου στα εσωτερικά σύνορα δεν θίγει:

α) την άσκηση αστυνομικών ή άλλων δημόσιων αρμοδιοτήτων από μέρους των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών στην επικράτειά τους, μεταξύ άλλων στις περιοχές των εσωτερικών συνόρων τους, όπως αυτές ανατίθενται σε αυτές δυνάμει του εθνικού δικαίου, εφόσον η άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων δεν έχει αποτέλεσμα ισοδύναμο με τους συνοριακούς ελέγχους. Η άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων μπορεί να περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, τη χρήση τεχνολογιών παρακολούθησης και επιτήρησης που χρησιμοποιούνται γενικά στο έδαφος για τους σκοπούς της αντιμετώπισης απειλών για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών δεν θεωρείται, ιδίως, ισοδύναμη με την άσκηση συνοριακών ελέγχων, όταν τα μέτρα πληρούν καθεμία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

i) δεν έχουν ως στόχο τον έλεγχο των συνόρων·

ii) βασίζονται σε γενικές αστυνομικές πληροφορίες ή, όταν σκοπός είναι ο περιορισμός της εξάπλωσης μιας μολυσματικής ασθένειας, σε πληροφορίες για τη δημόσια υγεία, καθώς και στην πείρα των αρμόδιων αρχών όσον αφορά πιθανές απειλές για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη και αποσκοπούν ιδίως:

— στην καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος·

— στη μείωση της παράνομης μετανάστευσης· ή

— στον περιορισμό της εξάπλωσης λοιμώδους νόσου δυνάμενης να προσλάβει χαρακτήρα επιδημίας, όπως έχει διαπιστωθεί από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων·

iii) σχεδιάζονται και εκτελούνται με τρόπο που είναι σαφώς διακριτός από τους συστηματικούς ελέγχους προσώπων στα εξωτερικά σύνορα, μεταξύ άλλων όταν διενεργούνται σε κόμβους μεταφορών ή απευθείας σε υπηρεσίες μεταφορών επιβατών και υπό την προϋπόθεση ότι βασίζονται σε εκτίμηση κινδύνου·

β) τη δυνατότητα να διενεργούνται έλεγχοι ασφαλείας σε πρόσωπα σε κόμβους μεταφορών από τις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους ή από μεταφορείς σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, στον βαθμό που οι εν λόγω έλεγχοι διενεργούνται και σε πρόσωπα που ταξιδεύουν στο εσωτερικό κράτους μέλους·

γ) τη δυνατότητα κράτους μέλους να προβλέπει διά νόμου την υποχρέωση κατοχής και επίδειξης τίτλων και εγγράφων·

δ) τη δυνατότητα ένα κράτος μέλος να προβλέπει διά νόμου την υποχρέωση των υπηκόων τρίτων χωρών να δηλώνουν την παρουσία τους στην επικράτειά του και την υποχρέωση των διαχειριστών εγκαταστάσεων που παρέχουν κατάλυμα να διασφαλίζουν ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών συμπληρώνουν και υπογράφουν έντυπα καταχώρισης, με εξαίρεση τους συζύγους που συνοδεύουν ή τους ανηλίκους που συνοδεύουν ή τα μέλη ταξιδιωτικών ομάδων, δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 22 και 45, αντιστοίχως, της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985 μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα (“σύμβαση Σένγκεν”).».

8) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 23α

Διαδικασία για τη μεταφορά προσώπων που συλλαμβάνονται σε εσωτερικές παραμεθόριες περιοχές

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 22, το παρόν άρθρο καθορίζει τη διαδικασία για τη μεταφορά υπηκόου τρίτης χώρας που συλλαμβάνεται σε παραμεθόριες περιοχές όπως αναφέρεται στο άρθρο 23, στις περιπτώσεις που πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) ο υπήκοος τρίτης χώρας συλλαμβάνεται κατά τη διάρκεια ελέγχων στους οποίους εμπλέκονται οι αρμόδιες αρχές αμφότερων των κρατών μελών στο πλαίσιο διμερούς συνεργασίας και οι οποίοι μπορεί να περιλαμβάνουν, ιδίως, κοινές αστυνομικές περιπολίες, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη έχουν συμφωνήσει να χρησιμοποιήσουν τη διαδικασία αυτήν εντός του εν λόγω πλαισίου διμερούς συνεργασίας· και

β) υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει αφιχθεί απευθείας από το άλλο κράτος μέλος και διαπιστώνεται ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν έχει δικαίωμα παραμονής στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο έφθασε, βάσει πληροφοριών που είναι άμεσα διαθέσιμες στις αρχές που πραγματοποίησαν τη σύλληψη, συμπεριλαμβανομένων των δηλώσεων του συγκεκριμένου προσώπου, των εγγράφων ταυτότητας, των ταξιδιωτικών εγγράφων ή άλλων εγγράφων που βρέθηκαν στο εν λόγω πρόσωπο ή των αποτελεσμάτων αναζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν σε σχετικές εθνικές και ενωσιακές βάσεις δεδομένων.

Η διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 δεν εφαρμόζεται σε αιτούντες, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 13) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) ή σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 4) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1347 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**).

Κατά τη μεταφορά υπηκόου τρίτης χώρας για τον οποίο το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά εικάζει ότι είναι ανήλικος, το εν λόγω κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά ενημερώνει το κράτος μέλος υποδοχής για την εικασία αυτήν και αμφότερα τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται όλα τα μέτρα προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και σύμφωνα με το αντίστοιχο εθνικό τους δίκαιο.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, οι αρμόδιες αρχές κράτους μέλους μπορούν, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, να αποφασίσουν την άμεση μεταφορά του συγκεκριμένου υπηκόου τρίτης χώρας στο κράτος μέλος από το οποίο αφίχθη, σύμφωνα με τη διαδικασία του παραρτήματος XII.

3. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που συλλαμβάνονται σε παραμεθόριες περιοχές και μεταφέρονται στο πλαίσιο της διαδικασίας του παρόντος άρθρου έχουν δικαίωμα προσφυγής. Οι προσφυγές κατά της απόφασης μεταφοράς ασκούνται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους μεταφοράς. Στους εν λόγω υπηκόους τρίτων χωρών παρέχεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής σύμφωνα με το άρθρο 47 του Χάρτη. Οι εν λόγω υπήκοοι τρίτης χώρας λαμβάνουν επίσης γραπτό κατάλογο των σημείων επαφής που μπορούν να τους ενημερώσουν σχετικά με τους εκπροσώπους που είναι αρμόδιοι να ενεργούν για λογαριασμό των εν λόγω υπηκόων τρίτης χώρας σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο από το κράτος μέλος μεταφοράς σε γλώσσα την οποία κατανοούν ή εύλογα υποτίθεται ότι κατανοούν. Η άσκηση τέτοιας προσφυγής δεν έχει ανασταλτική ισχύ.

4. Όταν το κράτος μέλος που διενεργεί τη μεταφορά εφαρμόζει τη διαδικασία που αναφέρεται στην παράγραφο 2, το κράτος μέλος υποδοχής υποχρεούται να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την υποδοχή του συγκεκριμένου υπηκόου τρίτης χώρας σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στο παράρτημα XII. Όλες οι σχετικές διατάξεις της οδηγίας 2008/115/ΕΚ εφαρμόζονται στο κράτος μέλος υποδοχής.

5. Τα κράτη μέλη καθορίζουν πρακτικές ρυθμίσεις στα πλαίσια διμερούς συνεργασίας τους, μεταξύ άλλων με σκοπό, κατά κανόνα, να αποφεύγεται η χρήση της διαδικασίας που αναφέρεται στο παρόν άρθρο, ιδίως στα τμήματα των εσωτερικών συνόρων στα οποία έχει επαναφερθεί ή παραταθεί ο έλεγχος των συνόρων.

6. Η διαδικασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών ή ρυθμίσεων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ.

7. Από τις 11 Ιουλίου 2025 και, στη συνέχεια, σε ετήσια βάση, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή τα δεδομένα που καταγράφονται σύμφωνα με το παράρτημα XII μέρος Α σημείο 4.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ (ΕΕ L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

(**) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1347 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).».

9) Στο άρθρο 24, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την άρση κάθε εμποδίου στην ομαλή ροή της κυκλοφορίας σε οδικά σημεία διέλευσης των εσωτερικών συνόρων, ιδίως τυχόν περιορισμών της ταχύτητας που δεν οφείλονται αποκλειστικά σε λόγους οδικής ασφάλειας ή που απαιτούνται για τη χρήση των τεχνολογιών που αναφέρονται στο άρθρο 23 στοιχείο α).».

10) Το άρθρο 25 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 25

Γενικό πλαίσιο για την προσωρινή επαναφορά ή παράταση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα

1. Όταν στον χώρο χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα υπάρχει σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια σε ένα κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί κατ' εξαίρεση να επαναφέρει τον έλεγχο των συνόρων σε όλα τα εσωτερικά του σύνορα ή σε συγκεκριμένα τμήματά τους.

Σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια μπορεί, ιδίως, να θεωρηθεί ότι προκύπτει από:

α) τρομοκρατικά συμβάντα ή απειλές, και απειλές που συνδέονται με το σοβαρό οργανωμένο έγκλημα·

β) μεγάλης κλίμακας καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας·

γ) εξαιρετική κατάσταση που χαρακτηρίζεται από αιφνίδιες μεγάλης κλίμακας μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών μεταξύ των κρατών μελών, που ασκούν σημαντική πίεση στους συνολικούς πόρους και τις ικανότητες των καλά προετοιμασμένων αρμόδιων αρχών και η οποία ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο τη συνολική λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, όπως αποδεικνύεται από την ανάλυση πληροφοριών και όλα τα διαθέσιμα δεδομένα, μεταξύ άλλων από αρμόδιους οργανισμούς της Ένωσης·

δ) διεθνείς εκδηλώσεις μεγάλης κλίμακας ή μεγάλης προβολής.

2. Σε κάθε περίπτωση, ο έλεγχος των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα επαναφέρεται μόνο ως μέτρο έσχατης ανάγκης. Η εμβέλεια και η διάρκεια της προσωρινής επαναφοράς του ελέγχου των συνόρων περιορίζονται στα απολύτως απαραίτητα για την αντιμετώπιση της σοβαρής απειλής που διαπιστώνεται.

Ο έλεγχος των συνόρων μπορεί να επανεισαχθεί ή να παραταθεί δυνάμει των άρθρων 25α και 28 μόνο όταν ένα κράτος μέλος έχει διαπιστώσει ότι το εν λόγω μέτρο είναι αναγκαίο και αναλογικό, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1, και, στην περίπτωση παράτασης του εν λόγω ελέγχου, επίσης λαμβανομένης υπόψη της εκτίμησης κινδύνου που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 2. Ο έλεγχος των συνόρων μπορεί επίσης να επαναφέρεται σύμφωνα με το άρθρο 29, με συνεκτίμηση των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 30.

3. Όταν η ίδια σοβαρή απειλή παραμένει, ο έλεγχος των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα μπορεί να παρατείνεται σύμφωνα με το άρθρο 25α ή 29 ή, όταν η απειλή αφορά μεγάλης κλίμακας καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, σύμφωνα με το άρθρο 28·

Η ίδια σοβαρή απειλή θεωρείται ότι παραμένει όταν η αιτιολόγηση που προβάλλει το κράτος μέλος για την παράταση του ελέγχου των συνόρων βασίζεται στους ίδιους λόγους που δικαιολόγησαν την αρχική επαναφορά του ελέγχου των συνόρων.».

11) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 25α

Διαδικασία στις περιπτώσεις που απαιτείται δράση λόγω απρόβλεπτων ή προβλέψιμων γεγονότων

1. Όταν σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια ενός κράτους μέλους είναι απρόβλεπτη και επιβάλλει την ανάληψη άμεσης δράσης, το κράτος μέλος μπορεί, κατ' εξαίρεση, να επαναφέρει αμέσως έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα.

2. Ταυτόχρονα με την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα σύνορα δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το κράτος μέλος κοινοποιεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων, σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1.

3. Όταν ένα κράτος μέλος επαναφέρει έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα δυνάμει της παραγράφου 1, ο έλεγχος των συνόρων παραμένει σε ισχύ για 1 μήνα κατ' ανώτατο όριο. Εάν η σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια παραμένει πέραν της εν λόγω περιόδου, το κράτος μέλος μπορεί να παρατείνει τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα για περαιτέρω περιόδους, έτσι ώστε η μέγιστη διάρκεια να μην υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

4. Όταν υπάρχει προβλέψιμη σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια σε ένα κράτος μέλος, το κράτος μέλος προβαίνει σε κοινοποίηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1, το αργότερο εντός 4 εβδομάδων πριν από τη σχεδιαζόμενη επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα σύνορα ή το συντομότερο δυνατόν, όταν οι περιστάσεις που επιτάσσουν την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα δεν γίνονται γνωστές στο κράτος μέλος νωρίτερα από 4 εβδομάδες πριν από τη σχεδιαζόμενη επαναφορά.

5. Όταν εφαρμόζεται η παράγραφος 4 του παρόντος άρθρου και με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, ο έλεγχος των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα μπορεί να επαναφέρεται για χρονικό διάστημα μέγιστης διάρκειας έξι μηνών. Όταν η σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια διαρκεί πέραν της εν λόγω περιόδου, το κράτος μέλος μπορεί να παρατείνει τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα για ανανεώσιμες περιόδους μέγιστης διάρκειας 6 μηνών. Κάθε παράταση κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 27 και εντός των προθεσμιών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου, η μέγιστη διάρκεια του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα δεν υπερβαίνει τα 2 έτη.

6. Όταν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι υπάρχει μείζων εξαιρετική κατάσταση σχετιζόμενη με διαρκή σοβαρή απειλή που δικαιολογεί τη συνεχιζόμενη ανάγκη για έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα πέραν της μέγιστης περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, κοινοποιεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη την πρόθεσή του να παρατείνει τους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα για πρόσθετο χρονικό διάστημα μέγιστης διάρκειας 6 μηνών. Η εν λόγω κοινοποίηση πραγματοποιείται τουλάχιστον 4 εβδομάδες πριν από τη σχεδιαζόμενη παράταση και, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής που παρέχεται βάσει του άρθρου 27α παράγραφος 3, περιλαμβάνει εκτίμηση κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 στην οποία:

α) τεκμηριώνεται η συνεχιζόμενη απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια·

β) τεκμηριώνεται ότι εναλλακτικές λύσεις για την εξάλειψη της απειλής θεωρούνται ή θεωρήθηκαν στο παρελθόν μη αποτελεσματικές κατά τη στιγμή της κοινοποίησης·

γ) παρουσιάζονται τα μέτρα μετριασμού που εξετάζονται για να συνοδεύουν τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα·

δ) περιλαμβάνεται, κατά περίπτωση, παρουσίαση των μέσων, των ενεργειών, των προϋποθέσεων και του χρονοδιαγράμματος που εξετάζονται με σκοπό την άρση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα.

Εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή εκδίδει νέα γνώμη σχετικά με την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα της παράτασης του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα. Μετά την παραλαβή της εν λόγω κοινοποίησης, η Επιτροπή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία, ή οφείλει, κατόπιν αιτήματος του άμεσα θιγόμενου κράτους μέλους, να ξεκινήσει διαδικασία διαβούλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 27α παράγραφος 1.

Όταν, σε μείζονα εξαιρετική κατάσταση, επιβεβαιωθεί η συνεχιζόμενη ανάγκη για έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα ως αποτέλεσμα της διαδικασίας που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο, αλλά η πρόσθετη περίοδος των 6 μηνών που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο δεν επαρκεί για να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα αποτελεσματικών εναλλακτικών μέτρων για την αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης απειλής, ένα κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να παρατείνει τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα για περαιτέρω και τελική πρόσθετη περίοδο μέγιστης διάρκειας 6 μηνών, σε ευθυγράμμιση με την εκτίμηση κινδύνου όπως αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο. Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να το πράξει, κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή την πρόθεσή του να παρατείνει τον οικείο έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα. Η Επιτροπή εκδίδει αμελλητί σύσταση σχετικά με τη συμβατότητα της εν λόγω τελικής παράτασης με τις Συνθήκες, ιδίως δε με τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας. Η εν λόγω σύσταση προσδιορίζει επίσης, κατά περίπτωση σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη, τα αποτελεσματικά αντισταθμιστικά μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν.».

12) Το άρθρο 26 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 26

Κριτήρια για την προσωρινή επαναφορά και παράταση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα

1. Για να διαπιστωθεί αν η επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα είναι αναγκαία και αναλογική σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη αξιολογούν ιδίως:

α) την καταλληλότητα του μέτρου της επαναφοράς του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της σοβαρής απειλής που διαπιστώθηκε και, ιδίως, το αν η επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα είναι πιθανό να αντιμετωπίσει επαρκώς την απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια και αν οι στόχοι που επιδιώκονται με αυτήν την επαναφορά θα μπορούσαν να επιτευχθούν με:·

i) τη χρήση εναλλακτικών μέτρων, όπως αναλογικοί έλεγχοι που διενεργούνται στο πλαίσιο των ελέγχων εντός της επικράτειας όπως αναφέρονται στο άρθρο 23 στοιχείο α)·

ii) τη χρήση της διαδικασίας που καθορίζεται στο άρθρο 23α·

iii) άλλες μορφές αστυνομικής συνεργασίας που προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης·

iv) κοινά μέτρα σχετικά με προσωρινούς περιορισμούς στα ταξίδια προς τα κράτη μέλη όπως αναφέρονται στο άρθρο 21α παράγραφος 2·

β) τον πιθανό αντίκτυπο ενός τέτοιου μέτρου:

i) στην κυκλοφορία των προσώπων εντός του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα· και

ii) στη λειτουργία των διασυνοριακών περιφερειών, λαμβάνοντας υπόψη τους ισχυρούς κοινωνικούς και οικονομικούς δεσμούς μεταξύ τους.

2. Όταν διενεργείται έλεγχος των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα επί 6 μήνες σύμφωνα με το άρθρο 25α παράγραφος 5, το οικείο κράτος μέλος διενεργεί εκτίμηση κινδύνου, η οποία, εκτός από τα στοιχεία που περιέχονται στο άρθρο 27 παράγραφοι 2 και 3, περιλαμβάνει επίσης επανεκτίμηση των κριτηρίων που καθορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Σε περίπτωση επαναφοράς ή παράτασης του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, τα οικεία κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι αυτός συνοδεύεται από κατάλληλα μέτρα που μετριάζουν τις επιπτώσεις που προκύπτουν από την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα πρόσωπα και στη μεταφορά εμπορευμάτων, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στους ισχυρούς κοινωνικούς και οικονομικούς δεσμούς ανάμεσα στις διασυνοριακές περιφέρειες, και στα πρόσωπα που πραγματοποιούν αναγκαία ταξίδια.».

13) Το άρθρο 27 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 27

Κοινοποίηση της προσωρινής επαναφοράς ή παράταση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα και της εκτίμησης κινδύνου

1. Οι κοινοποιήσεις των κρατών μελών για την επαναφορά ή την παράταση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) τους λόγους της επαναφοράς ή παράτασης, περιλαμβανομένων όλων των σχετικών στοιχείων με λεπτομερή περιγραφή των γεγονότων που αποτελούν σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια·

β) την εμβέλεια της προτεινόμενης επαναφοράς ή παράτασης, διευκρινίζοντας το τμήμα ή τα τμήματα των εσωτερικών συνόρων στα οποία προτείνεται η επαναφορά ή παράταση του ελέγχου των συνόρων·

γ) τις ονομασίες των νόμιμων σημείων διέλευσης·

δ) την ημερομηνία και τη διάρκεια της σχεδιαζόμενης επαναφοράς ή παράτασης·

ε) την αξιολόγηση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 και, στην περίπτωση παράτασης, στο άρθρο 26 παράγραφος 2·

στ) όπου απαιτείται, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από άλλα κράτη μέλη.

Η κοινοποίηση μπορεί να υποβληθεί από κοινού από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη υποβάλλουν την κοινοποίηση χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα που πρόκειται να καθοριστεί από την Επιτροπή δυνάμει της παραγράφου 6.

2. Όταν εφαρμόζεται έλεγχος των συνόρων για 6 μήνες σύμφωνα με το άρθρο 25α παράγραφος 5, κάθε μεταγενέστερη κοινοποίηση για την παράταση του εν λόγω ελέγχου των συνόρων περιλαμβάνει εκτίμηση κινδύνου. Η εκτίμηση κινδύνου παρουσιάζει την κλίμακα και την αναμενόμενη εξέλιξη της σοβαρής απειλής, ιδίως το χρονικό διάστημα για το οποίο αναμένεται να συνεχιστεί η σοβαρή απειλή και τα τμήματα των εσωτερικών συνόρων που ενδέχεται να επηρεαστούν, καθώς και πληροφορίες σχετικά με μέτρα συντονισμού με τα άλλα κράτη μέλη που επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεαστούν από τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα.

3. Όταν κράτη μέλη επαναφέρουν ή παρατείνουν έλεγχο των συνόρων λόγω κατάστασης που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχείο γ), η αξιολόγηση που απαιτείται βάσει του στοιχείου ε) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου παρέχει επίσης εκτίμηση κινδύνου και πληροφορίες σχετικά με τις αιφνίδιες, μεγάλης κλίμακας μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις, συμπεριλαμβανομένων τυχόν πληροφοριών που έχουν ληφθεί από τους σχετικούς οργανισμούς της Ένωσης σύμφωνα με τις αντίστοιχες εντολές τους και ανάλυσης δεδομένων από τα σχετικά συστήματα πληροφοριών.

4. Το οικείο κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος, οποιεσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες, μεταξύ άλλων σχετικά με τα μέτρα συντονισμού με τα κράτη μέλη που επηρεάζονται από τη σχεδιαζόμενη παράταση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, καθώς και περαιτέρω πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της πιθανής χρήσης των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 23 και 23α.

5. Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να παρέχουν όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου στις περιπτώσεις που αυτό δικαιολογείται για λόγους δημόσιας ασφάλειας, λαμβανομένης υπόψη της εμπιστευτικότητας των εν εξελίξει ερευνών. Τα κράτη μέλη που υποβάλλουν κοινοποίηση βάσει της παραγράφου 1 ή 2 μπορούν, όταν κρίνεται απαραίτητο και σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να αποφασίσουν τη διαβάθμιση του συνόλου ή μέρους των κοινοποιούμενων πληροφοριών, ιδίως των εκτιμήσεων κινδύνου. Η εν λόγω διαβάθμιση δεν εμποδίζει τα άλλα κράτη μέλη που επηρεάζονται από την προσωρινή επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες, μέσω κατάλληλων και ασφαλών διαύλων. Η διαβάθμιση αυτή δεν αποκλείει τη διάθεση των πληροφοριών από τα κράτη μέλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η διαβίβαση και ο χειρισμός πληροφοριών και εγγράφων που διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν περιλαμβάνουν τις εκτιμήσεις κινδύνου που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και συμμορφώνονται με τους κανόνες σχετικά με τη διαβίβαση και τον χειρισμό διαβαθμισμένων πληροφοριών.

6. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό του υποδείγματος που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και διαθέτει επιγραμμικά το υπόδειγμα. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 38 παράγραφος 2.».

14) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 27α

Διαβούλευση με τα κράτη μέλη και γνώμη της Επιτροπής

1. Μετά την παραλαβή των κοινοποιήσεων που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 1, η Επιτροπή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία, ή οφείλει, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους που θίγεται άμεσα από τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, να θεσπίσει διαδικασία διαβούλευσης, συμπεριλαμβανομένων κοινών συνεδριάσεων μεταξύ του κράτους μέλους που σχεδιάζει να επαναφέρει ή να παρατείνει έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα και των άλλων κρατών μελών, ιδίως εκείνων που επηρεάζονται άμεσα από τα εν λόγω μέτρα, και των σχετικών οργανισμών της Ένωσης.

Ο στόχος της διαβούλευσης είναι να εξεταστούν ιδίως η απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια, η αναλογικότητα και η αναγκαιότητα της σχεδιαζόμενης επαναφοράς του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, λαμβανομένων υπόψη της καταλληλότητας εναλλακτικών μέτρων, και, εάν ο έλεγχος των συνόρων έχει ήδη επανέλθει, οι επιπτώσεις αυτού, καθώς και οι τρόποι διασφάλισης της εφαρμογής της αμοιβαίας συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα.

Το κράτος μέλος που σχεδιάζει την επαναφορά ή την παράταση ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των εν λόγω διαβουλεύσεων, όταν αποφασίζει εάν θα επαναφέρει ή θα παρατείνει τον έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα και κατά τη διενέργεια του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα.

2. Μετά την παραλαβή των κοινοποιήσεων που υποβάλλονται σχετικά με την επαναφορά ή την παράταση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, η Επιτροπή οφείλει ή οποιοδήποτε κράτος μέλος μπορεί, με την επιφύλαξη του άρθρου 72 ΣΛΕΕ, να εκδώσει γνώμη, εάν, με βάση τις πληροφορίες που περιέχονται στην κοινοποίηση και στην εκτίμηση κινδύνου, κατά περίπτωση, ή τυχόν πρόσθετες πληροφορίες, έχει ανησυχίες όσον αφορά την αναγκαιότητα ή την αναλογικότητα της σχεδιαζόμενης επαναφοράς ή παράτασης του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα.

3. Μετά την παραλαβή των κοινοποιήσεων που υποβάλλονται σχετικά με παράταση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα βάσει του άρθρου 25α παράγραφος 4, η οποία έχει ως αποτέλεσμα τη συνέχιση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα για 12 μήνες συνολικά, η Επιτροπή εκδίδει γνώμη σχετικά με την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα του εν λόγω ελέγχου των συνόρων.

Η γνώμη της Επιτροπής περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) αξιολόγηση του κατά πόσον η επαναφορά ή η παράταση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα συμμορφώνεται με τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας·

β) αξιολόγηση του κατά πόσο διερευνήθηκαν επαρκώς εναλλακτικά μέτρα για την αντιμετώπιση της σοβαρής απειλής.

Όταν αξιολογείται η επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα και θεωρείται ότι σέβεται τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, η γνώμη περιέχει συστάσεις, κατά περίπτωση, σχετικά με τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να υπάρξει περιορισμός των επιπτώσεων του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα και συμβολή στη μείωση της συνεχιζόμενης απειλής.

4. Όταν εκδίδεται η γνώμη που αναφέρεται στην παράγραφο 2 ή 3, η Επιτροπή διεξάγει διαδικασία διαβούλευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1, προκειμένου να συζητηθεί η γνώμη με τα κράτη μέλη.».

15) Το άρθρο 28 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 28

Ειδικός μηχανισμός όταν μια μεγάλης κλίμακας κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας θέτει σε κίνδυνο τη συνολική λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα

1. Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει ότι υφίσταται μεγάλης κλίμακας κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας η οποία επηρεάζει αρκετά κράτη μέλη, έτσι ώστε να τίθεται σε κίνδυνο η συνολική λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, μπορεί να υποβάλει πρόταση στο Συμβούλιο για την έκδοση εκτελεστικής απόφασης που επιτρέπει την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της λήψης τυχόν κατάλληλων μέτρων μετριασμού σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, όταν τα διαθέσιμα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 21α και 23 δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση της μεγάλης κλίμακας κατάστασης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας. Τα κράτη μέλη δύνανται να ζητούν από την Επιτροπή να υποβάλει τέτοια πρόταση στο Συμβούλιο.

2. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 καλύπτει περίοδο έως 6 μηνών και μπορεί να ανανεώνεται, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, για περαιτέρω περιόδους έως 6 μηνών για όσο διάστημα εξακολουθεί να υφίσταται η μεγάλης κλίμακας κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, λαμβανομένης υπόψη της επανεξέτασης που αναφέρεται στην παράγραφο 4.

3. Όταν τα κράτη μέλη επαναφέρουν ή παρατείνουν τον έλεγχο των συνόρων λόγω της μεγάλης κλίμακας κατάστασης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ο εν λόγω έλεγχος των συνόρων βασίζεται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, από την έναρξη ισχύος της εν λόγω απόφασης.

4. Η Επιτροπή επανεξετάζει τακτικά την εξέλιξη της μεγάλης κλίμακας κατάστασης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, καθώς και τον αντίκτυπο των μέτρων που θεσπίζονται σύμφωνα με την εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο, προκειμένου να αξιολογήσει αν τα εν λόγω μέτρα εξακολουθούν να είναι δικαιολογημένα και, εάν όχι, να προτείνει την άρση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα το ταχύτερο δυνατό.

5. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμέσως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, και στα άλλα κράτη μέλη την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων σύμφωνα με την απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν άλλα μέτρα, όπως αναφέρονται στο άρθρο 23, προκειμένου να περιορίσουν το πεδίο εφαρμογής του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τα εν λόγω μέτρα κατά την επανεξέταση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.».

16) Το άρθρο 33 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 33

Έκθεση για την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα

1. Εντός 4 εβδομάδων από την άρση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, τα κράτη μέλη που έχουν διενεργήσει έλεγχο των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα υποβάλλουν έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή σχετικά με την επαναφορά και, κατά περίπτωση, την παράταση του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, όταν παρατείνεται ο έλεγχος των συνόρων όπως αναφέρεται στο άρθρο 25α παράγραφος 5, το οικείο κράτος μέλος υποβάλλει έκθεση κατά τη λήξη της περιόδου των 12 μηνών και μετά από 12 μήνες, εάν ο έλεγχος των συνόρων διατηρείται κατ' εξαίρεση.

3. Η έκθεση περιγράφει, ιδίως, την αρχική και την επακόλουθη αξιολόγηση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας του ελέγχου των συνόρων, την εκπλήρωση των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 26, τη διενέργεια των ελέγχων, την πρακτική συνεργασία με τα γειτονικά κράτη μέλη, τον επακόλουθο αντίκτυπο στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, ιδίως στις διασυνοριακές περιφέρειες, την αποτελεσματικότητα της επαναφοράς του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα, συμπεριλαμβανομένης εκ των υστέρων αξιολόγησης της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας της επαναφοράς του ελέγχου των συνόρων.

4. Η Επιτροπή εγκρίνει εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση ενιαίου μορφότυπου για την εν λόγω έκθεση και τον καθιστά διαθέσιμο επιγραμμικά. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 38 παράγραφος 2.

5. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει γνώμη για την εν λόγω εκ των υστέρων αξιολόγηση της προσωρινής επαναφοράς του ελέγχου των συνόρων σε ένα ή περισσότερα εσωτερικά σύνορα ή σε τμήματα αυτών.

6. Τουλάχιστον μία φορά ετησίως, η Επιτροπή υποβάλλει κοινή έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα ("έκθεση για την κατάσταση του Σένγκεν"). Η Επιτροπή μπορεί επίσης να συζητήσει την έκθεση για την κατάσταση του Σένγκεν χωριστά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Στην έκθεση περιλαμβάνεται κατάλογος όλων των αποφάσεων που ελήφθησαν με σκοπό την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα κατά το αντίστοιχο έτος, καθώς και τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή όσον αφορά την επαναφορά του ελέγχου των συνόρων στα εσωτερικά σύνορα. Η έκθεση δίνει ιδιαίτερη προσοχή στον έλεγχο των συνόρων που εφαρμόζεται για διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών. Περιλαμβάνεται επίσης αξιολόγηση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας της επαναφοράς και των παρατάσεων του ελέγχου των συνόρων κατά την περίοδο που καλύπτεται από την εν λόγω έκθεση, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις τάσεις εντός του χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα όσον αφορά τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών, λαμβανομένων υπόψη διαθέσιμων πληροφοριών από τους σχετικούς οργανισμούς της Ένωσης και της ανάλυσης δεδομένων από τα σχετικά συστήματα πληροφοριών.».

17) Το άρθρο 36 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 36

Τροποποίηση των παραρτημάτων

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 37 σχετικά με τροποποιήσεις των παραρτημάτων III, IV και VIII.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 37 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού, με την προσθήκη στο παράρτημα XI μέρος Β κατηγοριών προσώπων που πραγματοποιούν αναγκαία ταξίδια.

3. Όταν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις όσον αφορά τη φύση της μεγάλης κλίμακας κατάστασης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, το επιβάλλουν επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης, η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 37α εφαρμόζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται δυνάμει της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.».

18) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 37α

Διαδικασία επείγοντος

1. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται βάσει του παρόντος άρθρου αρχίζει να ισχύει αμέσως και εφαρμόζεται εφόσον δεν διατυπωθεί αντίρρηση σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η κοινοποίηση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο εκθέτει τους λόγους για τους οποίους γίνεται χρήση της διαδικασίας επείγοντος.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορούν να διατυπώσουν αντιρρήσεις για κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 37 παράγραφος 5. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή καταργεί την πράξη αμέσως μόλις της κοινοποιηθεί η περί αντιρρήσεων απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.».

19) Στο άρθρο 39 παράγραφος 1, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«η) τις περιοχές που θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες και τυχόν σχετικές αλλαγές σε αυτές.».

20) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 42β

Κοινοποίηση διασυνοριακών περιφερειών

Έως τις 11 Ιανουαρίου 2025, όλα τα κράτη μέλη με κοινά εσωτερικά σύνορα καθορίζουν, σε στενή συνεργασία μεταξύ τους, τις περιοχές της επικράτειάς τους που θεωρούνται διασυνοριακές περιφέρειες, λαμβάνοντας υπόψη τους ισχυρούς κοινωνικούς και οικονομικούς δεσμούς μεταξύ τους, και τις κοινοποιούν στην Επιτροπή.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν επίσης την Επιτροπή για τυχόν σχετικές αλλαγές σε αυτές.».

21) Το κείμενο που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού προστίθεται ως παραρτήματα XI και XII του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες, 13 Ιουνίου 2024.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Η Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*
R. METSOLA	M. MICHEL

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

Μέρος Α

Κατηγορίες προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 21α παράγραφος 4:

1. επαγγελματίες του τομέα της υγείας, ερευνητές στον τομέα της υγείας και επαγγελματίες του τομέα της φροντίδας ηλικιωμένων·
2. μεθοριακοί εργαζόμενοι·
3. προσωπικό του τομέα των μεταφορών·
4. διπλωμάτες, προσωπικό διεθνών οργανισμών και άτομα που έχουν προσκληθεί από διεθνείς οργανισμούς, η φυσική παρουσία των οποίων απαιτείται για την εύρυθμη λειτουργία των εν λόγω οργανισμών, στρατιωτικό προσωπικό, εργαζόμενοι στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας και προσωπικό πολιτικής προστασίας για την άσκηση των καθηκόντων τους·
5. διερχόμενοι επιβάτες·
6. επιβάτες που ταξιδεύουν για επιτακτικούς οικογενειακούς λόγους·
7. ναυτικοί·
8. πρόσωπα που χρήζουν διεθνούς προστασίας ή χρειάζονται να εισέλθουν για άλλους ανθρωπιστικούς λόγους.

Μέρος Β

Κατηγορίες προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 21α παράγραφος 5:

1. παιδιά προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας και μαθητές που φοιτούν σε γειτονική χώρα και οι κηδεμόνες τους που τους συνοδεύουν, που διασχίζουν τα σύνορα με σκοπό την παρακολούθηση τέτοιας εκπαίδευσης, καθώς και σπουδαστές ή πρόσωπα που ταξιδεύουν για εκπαιδευτικούς σκοπούς·
2. εποχικοί εργαζόμενοι, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων στον τομέα της παραγωγής τροφίμων·
3. πρόσωπα που ταξιδεύουν για επιτακτικούς λόγους φροντίδας των ζώων ή για μέτρα αναγκαία για τη γεωργία και τη δασοκομία σε μεμονωμένες περιπτώσεις·
4. εργαζόμενοι υψηλής ειδίκευσης, καθώς και βασικό και επιστημονικό προσωπικό του οποίου η απασχόληση είναι αναγκαία από οικονομική και κοινωνική άποψη και από άποψη ασφάλειας και του οποίου η εργασία δεν μπορεί να αναβληθεί ή να εκτελεστεί στο εξωτερικό·
5. προσωπικό των δημόσιων αρχών για την άμυνα, τη δημόσια τάξη, τη δημόσια υγεία και την εθνική ασφάλεια —δηλαδή προσωπικό της αστυνομίας, της συνοριακής αστυνομίας, των υπηρεσιών μετανάστευσης, της δημόσιας υγείας, των τμημάτων πολιτικής προστασίας κ.λπ. ή εκπρόσωποι των αρχών επιβολής του νόμου, εφόσον το ταξίδι σχετίζεται με την εκτέλεση επίσημων καθηκόντων, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού που είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία και τη συντήρηση υποδομών ζωτικής σημασίας·
6. αλιείς και πρόσωπα που εκτελούν εργασία ή παρέχουν υπηρεσίες σε πλοία ή σε εξέδρες εξόρυξης και γεώτρησης ανοικτής θαλάσσης, με βάση σχέση εργασίας διαφορετική από τη σύμβαση ναυτικής εργασίας·
7. πρόσωπα που εισέρχονται στο κράτος μέλος με σκοπό τη λήψη βασικών ιατρικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των επιβαινόντων σε οχήματα έκτακτης ανάγκης·
8. οι σύζυγοι (έγγαμοι, σύντροφοι με σύμφωνο συμβίωσης, σύντροφοι που συζούν) και τα τέκνα ενός ταξιδιώτη με ουσιώδη καθήκοντα ή ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων των υπηκόων τρίτων χωρών που ταξιδεύουν για οικογενειακή επανένωση·
9. υπήκοοι τρίτων χωρών που ταξιδεύουν για να ανταποκριθούν σε κλήτευση δικαστικής αρχής·
10. πρόσωπα που είναι κάτοχοι διεθνούς δημοσιογραφικής ταυτότητας που έχει εκδοθεί από τη Διεθνή Ομοσπονδία Δημοσιογράφων·
11. τα εξαρτώμενα από τη φροντίδα πρόσωπα που ταξιδεύουν προς τους φροντιστές τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII

ΜΕΡΟΣ Α

Διαδικασία για τη μεταφορά προσώπων που συλλαμβάνονται σε περιοχές των εσωτερικών συνόρων

1. Οι αποφάσεις μεταφοράς δυνάμει του άρθρου 23α παράγραφος 2 εκδίδονται μέσω τυποποιημένου εντύπου, όπως ορίζεται στο μέρος Β του παρόντος παραρτήματος, το οποίο συμπληρώνεται από την αρμόδια εθνική αρχή. Αρχίζουν να ισχύουν αμέσως.

2. Το τυποποιημένο έντυπο, αφού συμπληρωθεί, παραδίδεται στον οικείο υπήκοο τρίτης χώρας, ο οποίος βεβαιώνει την παραλαβή της απόφασης μεταφοράς υπογράφοντας το έντυπο και παραλαμβάνει αντίγραφο του υπογεγραμμένου εγγράφου.

   Εάν ο υπήκοος τρίτης χώρας αρνηθεί να υπογράψει το τυποποιημένο έντυπο, η αρμόδια αρχή αναφέρει την άρνησή του στο έντυπο, στο τμήμα «παρατηρήσεις».

3. Οι εθνικές αρχές που εκδίδουν απόφαση μεταφοράς καταχωρίζουν τα δεδομένα στο τυποποιημένο έντυπο που ορίζεται στο μέρος Β του παρόντος παραρτήματος.

4. Οι εθνικές αρχές που εκδίδουν απόφαση μεταφοράς ενημερώνουν ετησίως την Επιτροπή σχετικά με τον αριθμό των προσώπων που μεταφέρθηκαν στα κράτη μέλη, αναφέροντας το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη όπου μεταφέρθηκαν τα πρόσωπα, τους λόγους για τους οποίους διαπίστωσαν ότι τα εν λόγω πρόσωπα δεν είχαν δικαίωμα παραμονής στο κράτος μέλος και, εφόσον η πληροφορία είναι διαθέσιμη, την ιθαγένεια των συλληφθέντων υπηκόων τρίτων χωρών.

5. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που συλλαμβάνονται σε παραμεθόριες περιοχές και μεταφέρονται στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας έχουν δικαίωμα προσφυγής. Οι προσφυγές κατά της απόφασης μεταφοράς ασκούνται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Στους υπηκόους τρίτων χωρών παρέχεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής σύμφωνα με το άρθρο 47 του Χάρτη. Ο υπήκοος της τρίτης χώρας λαμβάνει επίσης γραπτό κατάλογο, σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή εύλογα υποτίθεται ότι κατανοεί, με σημεία επαφής που μπορούν να τον ενημερώσουν σχετικά με την ύπαρξη αντιπροσώπων αρμόδιων να τον εκπροσωπήσουν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Η άσκηση τέτοιας προσφυγής δεν έχει ανασταλτική ισχύ.

6. Οι αρμόδιες εθνικές αρχές διασφαλίζουν ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας για τον οποίο έχει εκδοθεί απόφαση μεταφοράς μεταφέρεται, στο πλαίσιο διμερούς συνεργασίας όπως αναφέρεται στο άρθρο 23α παράγραφος 1 στοιχείο α), στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής. Η μεταφορά πραγματοποιείται αμέσως και το αργότερο εντός 24 ωρών. Στη συνέχεια, η διαδικασία μεταφοράς δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί και εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, οι σχετικές διατάξεις της οδηγίας 2008/115/ΕΚ. Οι αρμόδιες εθνικές αρχές του κράτους μέλους υποδοχής συνεργάζονται για τον σκοπό αυτό με τις αρμόδιες εθνικές αρχές του κράτους μέλους που διενεργεί τη μεταφορά.

ΜΕΡΟΣ Β

Τυποποιημένο έντυπο για τη μεταφορά προσώπων που συλλαμβάνονται σε περιοχές των εσωτερικών συνόρων

Ονομασία κράτους

Λογότυπο του κράτους (Ονομασία της Υπηρεσίας)

_____

_____

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

Στις _____ (ώρα) _____ στον τόπο (αναφέρετε το είδος των προσκείμενων εσωτερικών συνόρων ή άλλες πληροφορίες σχετικά με τη σύλληψη σύμφωνα με το άρθρο 23α του κώδικα συνόρων του Σένγκεν)_____

Η κάτωθι υπογεγραμμένη αρχή _____ έχει ενώπιόν της:

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (εάν είναι διαθέσιμα)

Επώνυμο_____ Όνομα _____

Ημερομηνία γέννησης _____ Τόπος γέννησης _____ Φύλο _____

Ιθαγένεια _____ Κάτοικος _____

Δελτίο ταυτότητας/διαβατηρίου _____ υπ' αριθ_____

Τόπος έκδοσης _____ Ημερομηνία έκδοσης _____

Αριθμός θεώρησης, εάν υπάρχει _____ τύπος _____ αρχή έκδοσης _____

Ισχύει από _____ έως _____

Για περίοδο _____ ημερών: _____

Προερχόμενος από _____ μέσω _____ (προσδιορίστε το χρησιμοποιηθέν μέσο μεταφοράς, όπως π.χ. τον αριθμό πτήσης), ο οποίος/η οποία πληροφορήθηκε ότι θα μεταφερθεί στο(ν)/στη(ν) _____ δυνάμει του άρθρου 23α του κώδικα συνόρων του Σένγκεν:

Λόγοι για τους οποίους διαπιστώνεται ότι ένα πρόσωπο δεν έχει δικαίωμα παραμονής στο κράτος μέλος:

Παρατηρήσεις

□ Ο ενδιαφερόμενος αρνήθηκε να υπογράψει το έντυπο.

Ο ενδιαφερόμενος_____ Οι αρμόδιες αρχές _____

Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατά της μεταφοράς σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Στον ενδιαφερόμενο χορηγείται αντίγραφο της παρούσας πράξης (κάθε κράτος πρέπει να αναφέρει τα κύρια στοιχεία του εθνικού δικαίου και της διαδικασίας που διέπει το δικαίωμα προσφυγής, καθώς και σημεία επαφής που είναι σε θέση να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους εκπροσώπους που είναι αρμόδιοι να ενεργούν για λογαριασμό του υπηκόου τρίτης χώρας).».